

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnic:

Maribor, Barvarka ul. 1
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri pošti. Štey.
navoda št. 11.522.

Ljubljana, 12. decembra.

Jezuit dr. Korošec je večeraj na zboru zaupnikov SLS v Celju govoril silno miroljubno in zapeljivo. Kakor kažeja sorta, ki se skrivaj plazi s skljucenim hrptom in z vpognejnimi nogami po kožnatih stopalih za svojim plenom, se je približeval voditelj SLS slovenskemu volilu, da si ga z zahrbtno elastičteto tudi pri bodočih volitvah osvoji za svojo žrtev.

Ničesar drugega noče dr. Korošec kakor mir na zemlji ter neskončno medsebojno ljubezen; kajti narod — pravi dr. Korošec — težko čaka, da se lahko zopet v miru in redu nemoteno razvija. Duh pomirljivosti je v narodih, in temu duhu je treba pomagati do zmage. Velika sreča za državo bi bila, ako bi vihar ljudske nevolje odstranil vse, ki mu ne puste priti do mira in sprave! Pri teh volitvah mora pasti odločitev, kdo je za narodni sporazum in kdo je za nadaljnjo podpiranje narodne mržnje. Sporazum med treznimi in pametnimi brati je prav lahek. Kdor hujša stan proti stanu, ni iz naših vrst. Za vse hočemo in bomo skrbeli po načelih krščanskega socializma, kakor nam jih je znal vdahniti naš prvi učitelj dr. Krek. Nismo pa stranka slovenskega naroda samo po besedah, po programu, ampak v istini, v dejanju. Politično situacijo treba presojati s stališča celega naroda in ne samo s strankarskega stališča. Danes je treba visoko držati zastavo Slovenstva. Za slovenski narod se sedaj bje vojska. Kdor ga ljubi, kdor mu je zvest, naj se združi z nami v eno edino slovensko fronto. Ne klerikalci, ne liberalci, ne socialisti, ne komunisti niso danes v ospredju, ampak v tem trenutku je na dnevnem redu slovenski narod. Nikogar ne odklanjamo, vse vabimo v solidarni borbo za slovensko stvar...

Tako mikavno lepo je govoril stari lisjak v Celju. Da bi Slovincem še bolj ugal, je dodal, da je naše središče bela Ljubljana, a on odločno odklanja, da bi morali pod Radičeve Hrvatje in ineti Zagreb za središče. SLS je tudi za najdalekosežnejšo razorožitev ter za znižanje davkov, kajti čmi smo sedaj v tem razvoju, da se vsi stanovi, razven državnih tatov in kapitalistov, borijo za svojo eksistenco, da se pod njimi majajo tla mirnega, skromnega življenja in da se vsak dan obračajo v tujino, da najdejo kruh.

Zvit je dovolj dr. Korošec, da je napel tako mile strune in da je tako vabljivo govoril; a pameten ni bil dovolj, da bi pomislil, da je s svojim večerajšnjim govorom govoril nagrobnik govor svojih skrahiranih politikov. Res je, narod čaka, da se bo lahko zopet v miru in redu nemoteno razvijal; a kdo je eden glavnih krivcev, da smo v Jugoslaviji tako zaostali v napredku in konsolidaciji? Poleg Radiča in drugih brezvestnih hujšakov je bil tudi dr. Korošec s svojo parlamentarno delegacijo tisti, ki je zadnjih šest let vse storil, da bi ljudstvo ne prišlo niti do mira, niti do gospodarskega in socialnega napredka. Kdo je bil v Sloveniji tisti, ki je pri zadnjih volitvah dosegel nepričakovano volilno uspehe z golo demagogijo in edinole s hujškanjem stanu proti stanu ter s podpiranjem narodne mržnje? Baš Radič, Spaho in Korošec so tisti nemirni duhovi v državi, ki nimajo treznosti in ne pameti, a tudi ne vesti, da bi se z nmi mogle sporazumno ustvariti v državi znosne notranjopolitične razmere. To so zadostno dokazali dogodki zadnjih mesecev, ko so blokaši imeli v rokah vlado in vsa državna moč za realizacijo sporazuma. Izkazalo pa se je, da treba najprej to zgarstvo odstraniti ali vsaj izdatno reducirati, pa da bosta država in narod srečna. Mesto da bi za ljudstvo kaj storili, so ugnali le orgije preprirov in korupcije. Malekatera stranka na svetu se je še kdaj tako razgubila v goljufivosti in prevarantstvu, kakor baš SLS od zadnjih pa do sedanjih volitev. Ako bi bilo v tej stranki kaj poštenja, morale bi močatosti, bi morale po popolnem krahu svoje parlamentarne politike likvidirati, ali pa vsaj vreti isedanje poslanke za plot. Zavrgla pa je le četvorico od 21terih, a med njimi baš najbolj nedolžne in najbolj poštene. Sedaj ima voditelj SLS, ki je totalno zafurval vse, kar se je spleh zavoziti dalo, še drzno čelo nele da zopet nastopa s svojo tigrovsko družbo v politični areni za nove volitve, marveč da tudi zopet slovenski javnosti servira stare, obrabljene fraze, ki so bile od klerikalcev samih z dejanji na laž postavljene. Človeku se mora gubiti taka prevarantsko zločinska politika, preračunana edino na ljudsko zabitost.

Ze zadnjic je dr. Korošec pri volitvah

Stanovanjski zakon podaljšan do maja

VAŽNA ODLOČITEV MINISTRskega SVETA. — KOT EDEN PRVIH ZAKONOV SE PREDLOŽI NOVI SKUPŠČINI MODERNA NOVELA STANOVANJSKEGA ZAKONA.

Beograd, 12. decembra. p. Nocoj je bila od 17. do 19. seja ministrskega sveta. Na tej seji je minister socialne politike poročal o delu v svojem ministrstvu, zlasti o delu komisije za rešitev stanovanjskega vprašanja. Predložil je ves elaborat in podrobne predloge za prehodno dobo od 1. januarja 1925. pa do časa, ko se sklene nov stanovanjski zakon, ki se bo kot nujen predložil novi narodni skupščini. Vsi faktorji, ki so bili v tem vprašanju zaslišani so se izjavili za podaljšanje starega zakona, vsled česar vlada ni smela dovoliti, da bi radi tega, ker narodna skupščina slučajno ni zbrana, prišlo do velikega socialnega potresa. Interesi hišnih lastnikov in najemnikov zahtevajo, da se preko te prehodne dobe preide s statusom quo, ker niti hišni lastniki ne morejo smatrati, da je v njihovem interesu, da bi prišlo do velikih pravnih in stroškov. Zato je g. minister socialne politike izdelal predlog uredbe, s katero se veljavnost stanovanjskega zakona podaljša do 1. maja 1925.

Zelo dolgo se je razpravljalo o stilizaciji uredbe, posebno o vprašanju, ali je potrebno, da se podpiše kralj. Končno je bil soglasno sprejet predlog, da se ne izda kraljevska uredba, temveč da se publicira motivirana rešitev ministrskega sveta, s katero se veljavnost stanovanjskega zakona podaljša do 1. maja 1925. s tem, da se ima to rešenje takoj predložiti novi narodni skupščini radi identitete. V motivaciji bo vlada izjavila, da je stala pod pritiskom višje sile, ki

je imperativno v interesu socialnega mira hišnih lastnikov in najemnikov zahtevala, da se ognemo nekoristnemu socialnemu sporu ter novi narodni skupščini da možnost, da definitivno reši stanovanjsko vprašanje.

Ministrski svet je sklenil, da minister socialne politike izdelal načrt novega stanovanjskega zakona, ki bo pomenjal nov velik korak k likvidaciji sedanega sistema, ki bo tudi predvideval kredite za zgradbo novih stanovanj za državne uradnike ter omogočil plačevanje povisane najemnine. Uredba ministrskega sveta se bo te dni izdelala in publicirala.

Po seji se je vaš dopisnik razgovarjal z več ministri, ki so vsi bili zadovoljni, da je končno padla odločitev v vprašanju, ki je novo vlado v prvi vrsti zadelo kot nujno, ker Davidovičeva vlada ni držala svoje obljube, da skliče nar. skupščino in predloži novelo stanovanjskega zakona. Največ težko je delalo pravno vprašanje o zakonitosti rešitve ministrskega sveta, prevladalo pa je mnenje, da se morajo priznati posledice višje sile tudi v socialno-pravnem oziru, kakor je tudi treba upoštevati, da bi nepotrebne tožbe mogle povzročiti samo velike stroške brez praktičnega efekta. Zato se pričakuje, da se bodo organizacije interesentov pobrigale zato, da se bodo namesto nepotrebnih inkriminacij vsi združili v delu za moderni stanovanjski zakon, ki bo za gotovili hišne lastnike ter nudil možnost, da se zlasti za uradnike gradijo poceni stanovanja.

Seja ministrskega sveta

PREMIJE IN KILOMETRAŽA ZA ŽELEZNIČARJE. — IMENOVANJA NA NASI UNIVERZI. — REPARACIJSKA PLAČILA.

Beograd, 12. decembra. p. Ministrski svet je nocoj načelno odobril kredit 9 in pol milijonov dinarjev za izplačilo premij in kilometraže železničarjem, za kar ni bilo v zadostni meri preskrbljeno v proračunu.

Ministrski svet je sprejel predlog ministra prosvete, s katerim se po čl. 30 uradniškega zakona sprejmeta kot konstruktivna asistenta ljubljanske univerze Engelbert Hribernik in Leon Detela.

Nato je finančni minister poročal, da

je naša država prejela iz Nemčije na račun reparacij 3.350.000 zlatih mark. Od te vsote se je odobril kredit 50.000 zlatih mark ministru za šume in rude, 20.000 zlatih mark ministru prosvete za beograjsko univerzo, 1 milijon zlatih mark pa prometnemu ministru.

Končno je vlada sklenila, da se ta mesec poveča kvota za privatne reparacije na pol milijona zlatih mark. Vlada je odobrila tudi kredit 2 milijona Din za neizplačane honorarje profesorjem.

Kralj in kraljica v Skoplju

Beograd, 12. decembra. p. Kralj in kraljica sta ob 14. dospela v Skoplje. Na kolodvoru so ju pričakovali komandant armije general Terzić, metropolit, veliki župan, predsednik skopljanske občine in komandant mesta. Dasi sprejem ni bil obavljen, je pričakovala kraljevske par ogromna množica ljudstva ter ga sprejela z burnimi aklamacijami. Na kolodvoru se je kralj dalj časa razgovarjal z džemijet-skima poslancema Kenan Zijo in Hadušem, ki sta opustila defetistično politiko Ferad beg Drage. Nato je kralj v avtomobilu napravil izlet do malega kraja Bardovca, kjer je leta 1912. v turški vojni stanoval kot komandant prve armije. Nato se je kralj vrnil v metropolijo, kjer stanuje.

Komunisti proti Radiću

Beograd, 12. decembra. p. Kakor doznava vaš dopisnik, so komunisti vsem svojim organizacijam poslali proglas proti HRS. Ta proglas je bil izzvan vsled napadov v zadnjem «Slobodnem domu», v katerem radičevci odklanjajo sodelovanje s komunisti. Zato komunisti dajejo nalog svojim organizacijam, da nastopijo proti HRS ter da glasujejo za listo republikansko seljaško delavskega bloka. To je nova oblika, pod katero hočejo komunisti iti na voliče.

POVIŠANJE DISKONTA V FRANCIJI

Pariz, 12. decembra. l. Francoska banka je povišala diskont od 6 na 7 odst. Lombardna obrestna mera ostane na 8 odst. nespremenjena.

razglasal, da gre za odločno bitko ter za zmago Slovincem Ako Korošec to paretu tudi se danes postavlja, le dokazuje, da mu ni pri srcu slovenska stvar. Kdor veže interes Slovincu na razvalne propadje politike, ta ni slovenski patriot, pač pa škodljivec naroda. Ljudje, ki so zapravili Slovincem v državi velik del najlepšega slovesa, zavrgli njihov kredit ter omadeževali Slovenstvo z radičevščino in defetizmom, nimajo več pravic nastopati v imenu slovenskega «občestva». Formalno pa je poziv, da naj gredo vsi Slovinci brez razlike strank zopet v žerjavico po kostanj za klerikalno stranko, čisto preročena sluparja.

Novi pravilnik za bratovske skladnice

Beograd, 12. decembra. p. Danes je generalni direktor rud predložil ministru za šume in rude dr. Zerjavu izdelan referat o celokupnem problemu zavarovanja rudarskih delavcev in personala. Minister dr. Zerjav je podpisal pravilnik o bratovskih skladnicah za podjetja, ki spadajo pod rudarski zakon. Pravilnik je bil izdelan po naredbi ministra ter so sodelovale strokovne komisije, v katerih so bili zastopani strokovnjaki iz vseh oblasti naše kraljevine. S tem pravilnikom je končno odstavljeno z dnevnega reda zelo važno vprašanje za naše rudarske delavce, katerim se poveča njihova pokojnina. Pravilnik stopi v veljavo dne 1. januarja 1925.

Potres v Srednji Evropi

Dunaj, 12. decembra. s. Potresna opazovalnica na Dunaju je znanomovala davi potresne sunke, ki že 20 let niso bili tako blizu. Potres je zadel vzhodne Alpe in segal do Würzburga v Švici. V Solnogradu in nekaterih drugih avstrijskih mestih se je prebivalstva lotila razburjenost. V Solnogradu samem so ljudje že bežali na cesto. V krajih med Alpami so bili potresni sunki šibkejši. Prvo šibko gibanje je ista opazovalnica registrirala že v četrtek ob 17.45. (O opazovanjih potresa v Ljubljani in ostali Sloveniji poročamo na 3. strani. Ured.)

Stuttgart, 12. decembra. j. Sinoči okoli 17. je bilo čuti potresne sunke. Potres se je raztezal po celi Württemberski in Švici. Večje škode ni bilo.

Ako bi SLS smatrala za potrebno, da se okoli nje zbere «ena in edina slovenska fronta», bi bila njena dolžnost povabiti v to fronto vse slovenske stranke in vse Slovincu se preden je postavila svoje kandidature. Ona tega ni storila niti ni hotela storiti, ker njej ali za Slovincu, niti za Slovincu. Pri zadnjih volitvah Slovinci te resnice niso hoteli spoznati; sedaj, ko so strašne posledice preizkusili na svoji lastni koži, so ozdravljeni in jim odločitev v bodoče ne bo težka. Kdor ima kaj možgan v glavi, bo vse drugo prejel volil kakor SLS. Zakaj taka je danes slovenska parola: Kdor je Slovincu, ne bo volil klerikalcev!

Centrum bo podpiral desničarsko vlado

PREOKRET NA DESNO TUDI V NEMČIJI NEIZOGIBEN. — MARKOVA POSVETOVANJA S STRANKAMI.

Berlin, 12. decembra. s. Državni kancelar, ki je danes dopoldne sprejel voditelje centroma, nemške ljudske stranke in demokratov, je imel popoldne z zastopniki nemških nacionalistov razgovore o političnem položaju. Čeprav so bili ti razgovori s strankinimi voditelji zaupni, vedo vendar večerni listi poročati nekaj o njihovi vsebini. V splošnem je šlo za

vprašanje, ali naj se sestavi kabinet sredine, ali kabinet meščanskega bloka. Zadeva je v toliko poljsnjena, da se da že danes razvideti, da bo centrum, čeprav je v volilnem boju pokazal izrazito orientacijo na levo, predvidoma podpiral tudi vlado desničarskega bloka, vendar pa najbrže formalno ne bo vstopil v njo. Odločitev utegne pasti šele v nekaj dneh.

Poincare na čelu opozicije

PRICETEK NOVE KAMPANJE PROTI HERRIOTOVI LEVIČARSKI VLADI. — HERRIOTOVA BOLEZEN.

Pariz, 12. decembra. s. Poincaré, ki se je doslej držal bolj v rezervi, se je javno postavil na stran opozicije proti Herriotu. Pod njegovim predsedstvom se je te dni vršilo zborovanje članov nacionalnega bloka, na katerem je Poincaré žel burno odobravanje, ker je hvallil delo prejšnje poslaniške zbornice in ostro napadal sedanjo vlado. Predbacival j je, da ni držala obljub in naglašal, da bo njeno delo ostro kritiziral. Tudi bivši finančni minister je v sličnem tonu nastopal proti sedanjji vladni večini.

Poincaréjev nastop se smatra kot napoved nove energične akcije nacionalnega bloka proti vladi g. Herriota, čigar stališče je po izidu nemških volitev še bolj omajano.

HERRIOTOVO STANJE POSLABŠANO.

Pariz, 12. decembra. s. Stanje ministrskega predsednika se je poslabšalo. Vročica, ki ga je napadla, je tem nevarnejša, ker je bolan na srcu. Zdravniki so mu prepovedali politične in druge razburiljive obiske.

Nemčija se še vedno oborožuje

PORAZNE UGOTOVITVE MEDZAVEZNIŠKE KONTROLNE KOMISIJE. — OD GODITEV EVAKUACIJE PORENJA?

Pariz, 12. decembra. j. Medzavezniška kontrolna komisija v Nemčiji bo te dni izčrpnoro poročala o poteku in uspehih kontrolnega delovanja ter o sedanjem stanju vojaških oborožitev Nemčije. Predvsem bo imela veleposlaniška konferenca odločiti, ali in v koliki meri je Nemčija izpolnila svoje obveznosti iz mirovne pogodbe.

Pariz, 12. decembra. s. «Matin» javlja: Na Quai d'Orsay je prispelo poročilo medzavezniške kontrolne komisije v Nemčiji. To poročilo pa še ni končnoveljavno. Dosedaj je veleposlaniška konferenca ugotovila, da Nemčija ni izpolnila vojaških določb mirovne pogodbe in da ni nobenega vzroka, da bi se zasedba v Porenju spremenila. Vsekakor pa Nemčija,

čeprav bi lahko postavila in opremila 500 tisoč mož, ne bi mogla izdelati za moderno vojno neobhodno potrebnega materiala.

London, 12. decembra. s. «Daily News» javljajo k poročilu kontrolne komisije iz Nemčije, da je prišla komisija do sledečega zaključka: Zveza narodov ne more ugotoviti zadostnega razoroževanja Nemčije, ki baš nasprotno še vedno nadaljuje svoje oboroževanje. Organizirala je zopet generalni štab in more pripraviti novo vojno. Že danes ima poleg državne brambe 100 tisoč mož oborožene policije; tudi ni razdelala strojev za izdelovanje vojniškega materiala. Topovi in municija se izdelujejo še vedno v veliki množini.

Trgovsko in obrtno šolstvo Slovenije

Uspešna intervencija ministra Zerjava.

Beograd, 12. decembra. p. Danes je bila v trgovskem ministrstvu konferenca med ministrom Zerjavom, ministrom Šurminom ter šefom oddelka ministrstva trgovine v Ljubljani dr. Marnom radi prevedbe učiteljskega osebja na srednji tehnični šoli v Ljubljani, v puškarni v Kranju in na drugih strokovnih šolah v Sloveniji. Trgovinski minister je pristal na to, da se ministrskemu svetu predloži predlog uredbe, s katero se bo na temelju čl. 254 uradniškega zakona omogočilo, da se tudi to učiteljstvo prevede v višje kategorije. Trgovinski minister se je tudi strinjal s tem, da se državno učiteljsko osebje porablja na nedržavnih strokovnih šolah. Trgovinski minister je pristal na to, da zahteva izredne kredite za obrtno nadaljevalne šole v Sloveniji.

Olajšave v deviznem prometu

Beograd, 12. decembra. l. Finančni minister je izdal v svrhu olajšave deviznega prometa z dne 8. t. m. nastopoo odredbo: Banke, pooblašene za trgovino z devizami, morejo nakazila, ki prispejo iz inozemstva od naših izseljencev v obliki čekov, akreditiv, izplačil itd., a ne služijo za zavarovanje valute ali za tvorjenje svobodnih dinarskih dobropisov, sprejeti in knjižiti po želji adreseatov kot vloge ali dobropise na odprte račune tudi v originalni valuti. Ti bančni komitenti morejo iz teh svojih dobropisov naročati za potrebe inozemskih plačil izplačila v tuji valuti. Banke, pooblašene za devizno trgovino so dolžne, koncem vsakega četrtletja, in sicer 31. marca, 30. junija, 30. septembra in 31. decembra predložiti generalnemu inspektoratu izkaze po posameznih valutah z nastopno vsebino: 1. Skupni znesek iz inozemstva prejetih in tako ekviziženih nakazil v tuji valuti. 2. Skupni znesek izplačil, naročenih od tekočih računov. 3. Saldo vseh vlog in tekočih računov vsega četrtletja. Te določbe se nanašajo le na nakazila v tuji valuti iz inozemstva, toda ne za čeke in druga plačilna sredstva, izdana s strani domačih bank.

ODLOŽENI NABORI

Beograd, 12. decembra. p. Po informacijah, ki jih je prejel vaš dopisnik v vojnem ministrstvu, se bo rekrutacija, ki bi se imela izvršiti mesec februarja 1925, izvršila šele 1. aprila 1925.

Ninčič v Parizu

Pariz, 12. decembra. v. Jugoslovenski zunanji minister dr. Ninčič bo prišel v soboto iz Rima v Pariz. Menijo, da je njegovo pariško bivanje v zvezi z vprašanjem pogajanj o zaključku zvezne pogodbe med Francijo in Jugoslavijo.

Smrtna obsodba pred ljubljansko poroto

Poročilo o poteku razprave se nahaja na 3. strani.

Ljubljana, 13. decembra ob 2. zjutraj. Po daljših govorih gosp. drž. pravdnika in gosp. zagovornika je bilo porotnikom stavljenih osem glavnih vprašanj, dve dodatni in eno eventualno vprašanje. Porotniki so potrdili šest glavnih vprašanj, med njimi prvo, ki se je glasilo na umor in drugo glede posilstva. Na podlagi krivdoreka porotnikov je sodni dvor obsodil Simona Nagliča na smrt na večletih

in povračilo škode. Obsojenec je sodbo sprejel apatično na znanje in si je pridržal pravico pritožbe. Sodni dvor je nato sklepal o predlogu pomilostitve.

Borza

12. decembra:

CURIE: Beograd 7.75, New-York 516.80 London 24.24, Pariz 27.55, Milan 22.22, Praga 15.575, Budimpešta 0.007025, Bukarešta 2.625, Sofija 3.75, Dunaj 0.00727, Berlin 12.290.

TRST: Beograd 34.75 do 35, Dunaj 0.032 do 0.0332, Praga 70 do 70.50, London 109 do 109.20, New-York 23.15 do 23.25, Curih 449 do 451, dinarji 34.60 do 34.85, 20 zlatih frankov 91.50 do 92.50.

DUNAJ: Beograd 1063 do 1067, Budimpešta 96.30 do 97.10, Milan 3052 do 3064, New-York 70.935 do 71.185, Pariz 3810 do 3826, Praga 2143 do 2153, Sofija 515 do 519, Curih 13.745 do 13.795, dinarji 1067 do 1063, dolarji 70.890, lire 3025 do 3045.

PRAGA: Beograd 50.625, Dunaj 4.60875 Rim 146.50, New-York 33.90, Curih 658.

BERLIN: Beograd 6.27, Milan 18.10, Praga 12.666, Pariz 22.48, Curih 81.26.

LONDON: Beograd 811, Pariz 87.90, Rim 108.90, Curih 24.22, Dunaj 323.000, Praga 155.

NEW-YORK: Beograd 150.50, Rim 439.25, Dunaj 6.1412, Praga 302.95.

Zaprisega župana in podžupana v Celju

Celje, 12. decembra. Danes, ob 8. popoldne se je slavnostno izvršila zaprisega celjskega župana dr. Jure Hračevca in podžupana g. Dragotina Gobca. Drugič, odkar imamo svoje državo, se je slovesni akt zaprisege pred vodstvom celjske avtonomne občine narodni župan, današnja zaprisega pa je še tem pomembnejša, ker se je izvršila pred odlično narodno večino občinskega odbora, ki je po hudem boju z narodnimi nasprotniki in izdajicami v lastnih vrstah strla enkrat za vselej vsako iluzijo, da bi se mogel še kdaj omadeževati jugoslovanski grb mesta Celja.

Raz popoldne mešne hiše je palatola državnih in narodnih zastav, dohod v sejo dvorano je bil lično dekoriran z zelenimi in svedrno razsvetljen. Soje so se udeležili vsi odborniki razen treh: dva sta svoje okolnosti opravičila, sočujstev Kora pa je odločno namenoma izostal.

Zaprisega je izvršil inenem vlade svetniški poglavar celjski, g. dr. Žužek, ki je v svojem nagovoru izjavil: »Za v drugi zaprisegi zalažnega moša, ki je po prvi prisegi l. 1921, kot župan avtonomnega mesta lepo in krepko vodil celjsko občino, dr. Hračevca ni stori samo tega, kar je obljubil, ampak je s svojimi bogatimi izkustvi izvršil s krepkim sodelovanjem bivega občinskega odbora še veliko več, kakor se je pričakovalo. Razne preuredbe v podjetjih, kakor elektrarni in vodovodu in druge komunalne navedbe župana in dosedanjemu odboru najljepše izpričevalo. Komunalna politika v današnjih časih je težka stvar. Tu di v inozemstvu še niso našli izhoda iz teške krize. Župan dr. Hračevca pa tudi ni pozabil svojih uslužbencev, katerim je z moderno službeno pragmatiko ohranil namikatero zrenost življenja. V pričakovanju, da bo tudi novi občinski odbor na enak način složno sodeloval z županom, želim občinskemu odboru najljepših uspehov.« Dr. Žužek je nato prečital kraljevi ukaz, s katerim se potrjuje izvolitev dr. Hračevca za župana avtonomnega celjskega mesta.

Župan dr. Hračevca se je zahvalil srečnemu poglavarju s sledečim govorom: »Z današnjim dnem prevzemam vodstvo in s Vami obd. svetniki vred valiko odgovornost za naše bodoče delo. Zahvaljujem se vam za čast, ki ste mi jo izkazali z izvolitvijo. Ne obljubljam veliko in preveč, ker je boljše manj obljubljeni in to v resnici izvršiti. Hočem biti vreden izvrševalec Vaših sklepov in skrbel bom za red v podjetjih, imajoč vedno pred očmi koristi in preveč občine. Da pa bo moje delo uspešno, je odvisno od Vas, želim in pričakujem, da bo naše delo v odsekih složno in stvarno in da nikdar ne bo vladala strast nad zdravim razumom. Enako želim podpora od strani vlad. Jugoslovenci smo in hočemo ne samo a besedo, ampak tudi z dejanji pokazati pravo ljubezen do domovine in vdanost do onega, ki je najlepši vzor domovinske ljubezni. Le če je zdrava in močna država, morejo tudi prevečati njeni posamezni deli. Začnimo tedaj delo z najlepšim vzorom: Zveza dosedanjih županih jugoslovanskih kralj Aleksander I. in Viharji in navdašnji vziki kralja in domovini so zasili po dvorani in občinstvo je burno plaskalo.

Nato je sledila zaprisega podžupana g. Dragotina Gobca. Zanimiva je bila razsvetljava posameznih klubov v dvorani. Skrajno levo so zasedli opozicijski iz bivega nemškutarskega gospodarskega socialnega bloka in sicer: Nenci Rebeusheg, Kosehler, Janitsch, za njimi klerikalci dr. Ogrizek in Sviga in med njima Posavec. Zumer je mankal. Za temi narodni blok: zastopniki NRS, JDS, v sredi NRS in socialisti Kora.

Sejna dvorana se je med daljšim prikinjenjem občinskega dela lično preuredila. Dvorana je novo prelikana in je dobila tudi novo električno razsvetlavo. Število sedežev, ki so razvrščeni v obliki podkve okrog predsedstva, se je pomnožilo. Novi občinski svet bo imel svojo prvo sejo že v soboto, 18. t. m., ob pol 18. zvečer z dnevnim redom: Izvolitev in konstituiranje odsekov.

Klerikalni kandidati

V četrtek se je v Celju vršil občni izbor zaupnikov SLS za govorom dr. Antona Korošca in razdelitvijo klerikalnih kandidatov v obeh oblastih. Kakor dr. Korošec s svojim eksponiranjem ni podal niti ene tehtne volilne parole, tako je tudi selekcija kandidatov izbrala le staro sorto, o kateri bo poslednji klerikalni pristajal podvomiti, da »ponese v bodočo narodno skupščino gibčnost, sposobnost in doberno silo slovenske (i) delegacije« kakor to najavlja večerajšnji »Slovenec«.

Skartirani so dosedanjí poslanci: Stanovnik, Gostinčar, Martin Kranjc in Vrečko, nadomestijo pa jih Fran Smodej, Dušan Serbec, Jožef Skoberne in dr. Hodžar. Dr. Gosar je dobil kandidaturu v Laškem in Prevaljah. Serija je torej nastopna:

KANDIDATI ZA VOLILNO OKROŽJE LJUBLJANA — NOVO MESTO.

Nosilec liste: Dr. Anton Korošec v Mariboru.

Okrajni kandidati:

Okraj Črnomelj: Kandidat Jožef Nemanič, posestnik v Zelenju pri Metliki; namestnik Ivan Mihelič, Stari trg pri Črnomlju.

Okraj Kamnik: Kandidat Janes Strcin, posestnik v Komendi; namestnik dr. Valentin Rožek, profesor v Ljubljani.

Okraj Kočevje: Kandidat Karol Skuli, župnik v Dolenji vasi; namestnik Franc Terzaglav, urednik v Ljubljani.

Okraj Kranj: Kandidat Janes Brodar, posestnik v Hrašču pri Kranju; namestnik dr. Jakob Mohorič, odvetnik v Ljubljani.

Okraj Krško: Kandidat Anton Sušnik, profesor v Ljubljani; namestnik Ludovik Bajec, župnik v St. Janžu pri Mokronogu.

Okraj Litija: Kandidat Franc Kremžar, urednik v Ljubljani; namestnik Lovro Jevnikar, učitelj v St. Vidu pri Stični.

Okraj Ljubljana-okolica: Kandidat Franc Smodej, glavni urednik v Ljubljani; namestnik Evžen Jaro, profesor v Ljubljani.

Okraj Logatec in Radovljica: Kandidat Dušan Serbec, vsučilski docent v Ljubljani; namestnik dr. Marko Natlačen, odvetnik v Ljubljani.

Okraj Novo mesto: Kandidat dr. Franc Kulovec, profesor v Ljubljani; namestnik Alojzij Vovk, posestnik v Gotni vasi.

KANDIDATI ZA VOLILNO OKROŽJE MARIBOR — CELJE.

Nosilec liste: Dr. Anton Korošec v Mariboru.

Okrajni kandidati:

Okraja Brežice in Šmarje: Kandidat Jožef Skoberne, posestnik, Dovško pri Rajhenburgu; namestnik Marko Kranjc, tajnik v Mariboru.

Okraj Celje: Kandidat dr. Jakob Hodžar, odvetniški koncipient v Celju; namestnik Jožef Pišek, posestnik v Medlogu pri Celju.

Okraja Dolnja Lendava in Marška Soba: Kandidat Jožef Klek, Črenšovci; namestnik Geza Šiffrar v Bakovcih.

Okraja Konjice in Ljutomer: Kandidat dr. Josip Hohnjec v Mariboru, namestnik Jakob Rajh, posestnik v Ljutomeru.

Okraj Maribor, deželni breg: Kandidat Stefan Falež v Orhovi vasi; namestnik Hinko Orli, posestnik v Slovenski Beli.

Okraj Maribor, leví breg: Kandidat Franjo Zebot v Mariboru; namestnik dr. Andrej Vehle, odvetnik v Mariboru.

Okraja Laško in Prevalje: Kandidat dr. Andrej Gosar v Ljubljani, namestnik Jurij Kugovnik v Prevaljah.

Okraja Mozirje in Slovenjgradec: Kandidat Vlado Pušenjak v Mariboru; namestnik Martin Steblovič, posestnik v Šmartnu na Paki.

Okraj Ormož: Kandidat Andrej Bedjanec v Obrežu pri Središču; namestnik Peter Sadravec, posestnik v Ormožu.

Okraj Ptuj: Kandidat Ivan Veseljak v Mariboru; namestnik Zdravko Sagadin, posestnik v Sestrzrah.

Končno besedo pa bodo imeli seve da volilci in ti bodo pošteno preizkušili račune klerikalcev in mnogim njihovim kandidatom.

Uspehi in neuspehi vnanje boljševiske propagande

Sedaj je znano natančneje, a čimor se je v poslednji dobi Trocki tako močno zameril svojim dosedanjim strankarskim tovarišem in zaveznikom. Knjiga Trockega, ki je postala največji kamen spodbude, obravnava propagandno delo ruske komunistične centrale, to je tretje internacionale, ki vodi vso revolucionarno agitacijo v inozemstvu. Trocki očita vodstvu te propagande, da je napravilo velike pogrške, da so metode njegovega dela nerodne in uspehi povsem nezadostni. Seveda je kritika Trockega razburila prizadeta ter povzročila burjo proti avtorju. Kak bo rezultat te notranje borbe, to je posebno vprašanje; kakor je videti, šanse za Trockega nikakor niso ugodne.

Morda pa je baš ta kritika vzrok, da so boljševiski v poslednji dobi še povečali svoje delovanje v inozemstvu. Intenzivnost njihovega dela se kaže v raznih dožajah in je obrnila nase pozornost evropske politične javnosti. To se je posebno pokazalo o priliki komunističnega poča v Estoniji, ki pa je prinesel novo potrdilo uničujoče kritike Trockega. Ali to ni edino mesto, kjer se v zadnji dobi kaže ojačanje boljševiske propagande, Francozi so konstatirali zelo intenzivno delo boljševiskih emisarjev v Tunisu in Algiru v Afriki, zato se francosko demokratsko časopisje obrača s primerno skopno na naslov Krasina, ki baš te dni prihaja v Pariz, da prevzame funkcije sovjetskega poslanika. Boljševiska propagandna politika na Balkanu se v Evropi zanaša na veliko pozornost, kar se je ponesrečilo s afero umora Todora Aleksandrova, to naj se sedaj popravi z izrabljanjem radičevstva.

Osobito pazijo pa posvečajo boljševiski tudi zadnji čas azijskim delom. Te dni je objavila holandska vlada poročilo, da se je pojavila intenzivna boljševiska agitacija v nizozemskih azijskih kolonijah, osobito na Javi. Tamkaj je nizozemska policija odkrila tajno komunistično društvo, ki je vodila revolucionarno propagando, imela svoja tiskarna ter v obliki tiskala

prevratne programe ter letake in jih razširjala. Značilno je, da so bili glavni njeni člani — Kitajci priseljenci, ki so razvneli vodilna mesta komunističnega pokreta.

Na Kitajskem namem so dogodki dolejš niso nadalje razvili boljševiskom v prilogi; ne da se še reči, ali bo tu nadaljnji notranji razvoj opravičil komunistične nade, ali ne; verjetnost je minimalna.

Pač pa morajo v Moskvi sabeložiti znan uspeh v Mongoliji. V pogodbi s Kitajsko lanskega leta se je moskovska vlada zavezala, da odpokliče svoje čete iz Mongolije, ki naj se zopet priključi Kini. Sedaj pa prihaja poročilo, da se je v Urgi, prestolnici Mongolije sestala konstituenta te dežele ter sprejela novo ustavo, po kateri bo Mongolija odlejš — sovjetska republika. Za državno zastavo so proglasili rdeči prapor, opremljen z znakom neodvisnosti, glavno mesto se po novi ustavi ne imenuje več Urga, marveč Ulanbatorovo, to se pravi rdeči junaček. Po proklamaciji sovjetske republike je novo ustavo pozdravil tudi delegat komunistične internacionale. To je vsekakor prvi boljševiski uspeh na ozemlju hven Rusije, toda zelo je dvomiti, če se bo držal dalje časa. Predvideti se ne sme pozabiti, da je bila Mongolija dolejš ves čas okupirana z rdečimi četami sovjetske Rusije, tako da je pač ni bilo težko »sovjetičiti«, drugiš na more to povzročiti neljube komplikacije s Kitajsko.

Trocki ima sedaj obilo vzroka, da s ostro kritiko ocenjuje dolejš tretje internacionale, ki sicer povzroča razburjenje in neredne v mnogih mestih, a skoro nikjer s pozitivnimi uspehi.

Chamberlainov odhod iz Rima

Zbližanje med Anželjo, Francijo in Italijo.

a. Rim, 12. decembra.

Danes dopoldne ob pol 12. je angleški zunanji minister Chamberlain odpoval preko Bologne v Pariz in London, kamor bo prispel v noči med soboto in nedeljo. Na kolodvoru se je od gosp. Chamberlaina poslovil angleški veleposlanik z osebjem poslaništva, tajnik zunanjega ministrstva senator Contarini in kot zastopnik ministrskega predsednika Mussolinija maršale Paolucci de Calboli.

Pri svojem odhodu je minister Chamberlain podal zastopniku »Agencie Stefania« izjavo, v kateri izraža svoje zadovoljstvo nad sprejemom v Rimu ter poudarja, da je njegovo bivanje v Rimu le še pomnožilo njegove simpatije napram Italiji. Dejal je dobesedno: »Vračam se v domovino z večjim spoštovanjem napram Zvezi narodov ter večjim zaupanjem v bodočnost. Bilo je točno v duhu Zveze narodov, kar smo se razgovarjali z učelniki vlade v Rimu in Parizu. Ne smemo pričakovati preveč in ne smemo pomnoževati realnih koristi teh razgovorov. Nismo sklenili novih pogodb in nismo skušali doseči rešitve velikih vprašanj, katera more rešiti samo čas, potrpežljivost in dobra volja. V Parizu in Rimu smo skušali razviti točko sporazuma in odpraviti točo, ki nasprotni, da morejo naši trije narodi mirno vzdržati tesno prijateljstvo in popolno razumevanje, ki so ju združevali v bridskih in slavi v štirih letih junajstva.«

Solstvo v Prekmurju pod klerikalno vlado

Murška Sobota, 11. decembra.

Klerikalci smatrajo Prekmurje že od nekdaj za svojo izključno domeno. To so pokazali posebno za časa Davidovičeve separatistične vlade, v kateri je bil prosvetni minister njihov vodja, dr. Korošec. Nikjer ni življal njegov bič močnejše, kakor ravno v Prekmurju, kjer je hotel čez noč prevreči vse tedanji sistem in potisniti solstvo na ono nizko stopnjo, na kateri je bilo v madžarski eri, oziroma na Kranjskem v raztežljih časih naprednega učiteljstva.

Dasiravno je primanjkovalo v Prekmurju nad 60 učnih moči, se je dr. Korošec na Klekovo zahtevo odločil, da kljub temu premesti 30 izbornih naprednih učiteljev nazaj v Slovenijo in jih nameni s ljudmi, ki bodo služili v prvi vrsti klerikalni stranki ne pa šol in državi. K sreči pa so se razmere izpremenile in šli niso učitelji, pač pa klerikalci iz vlade.

Po zaslugi dr. Korošca je prišel poek v Prekmurje dne 10. septembra. Polno razdoro je bilo brez učiteljev, česarvno je bilo okoli 150 abiturientov brez službe. Teh niso hoteli namesiti, dočim so z mirno dušo prenečali napredne učitelje. Tako so pač zahtevali župniki in kaplani in njihova volja se je morala izpolniti. Končno pa so vendarle prišle namestitve. Kako so se izvršile, naj govori statistika. Namesenjenih je bilo 58 abiturientov in abiturient iz mariborskega učiteljskega, med njimi 8 abiturientov za upravitelje, dva začelna sestrazredničca. Mesto, da bi bili začetniči namesnjeni na dobro organizirane zavode, so jim bila izročena upraviteljska mesta.

Se zanimivejša pa je, kako se je vršilo razdeljevanje lardne podpore za šole v Prekmurju. Svoječassno je namreč prošle arezo poglavarstvo šolski oddelek ministrstva prosil za izredno pod-

poro za šole, ki so v resnici v slabem stanju. Podpora je bila v resnici dovoljena in sicer 100.000 Din. Toda klerikalci, ki so prišli ravno takrat na vlado, so jo uporabili čisto v politične namene. Razdelil jo je namreč klerikalni poslanec Klek sam in sicer tako, da so dole v prvi vrsti masne podpore rimsko-katoliške šole v okolici Črenšove, potem še nekatere druge rimsko-katoliške šole po 5 — 10.000 Din, dočim so dobile evangelijske in državne šole drobtinice po 100 do 300 Din. Pristojne šolske oblasti o razdeljevanju sploh niso bile obveščene. Ali ni bila to korupcija?

Politične beležke

4. Genljiva sodba komunistov o doktor Koroševem republikanstvu. Takole piše komunistični »Delavsko-kmetijski list«: Klerikalci so kot vzgojeni jezuiti največji politični lopovi. Danes je slovenski delavec in kmet za delavsko-kmetijsko republiko. Klerikalci vidijo to in gledajo kako bodo ponovno opeharili ljudi za republiko, kot so jih že opeharili z avtonomijo in davki, in monarhist dr. Korošec je dejal v svojem govoru: Ravno minuli dogodki so sami, avtomatično, z nevdružno silo agitirali za republikanstvo. Doktor Korošec ni s tem povedal, da je on s svojimi klerikalci republikanec, ampak da si utegne obeti republikanski kožuh do 8. februarja, samo da nalovi glasove in ponovno izda delovno ljudstvo. Če bi se za kaj takega odločile klerikalne hijene, si zapomnite, delavci in kmeti, da morejo biti klerikalci v najboljšem služaju — za — cesarsko-kraljevo republiko! Slovenski komunisti in klerikalci so kakor tista dva muzikanta, ki sta si po obeti razbila instrumente na glavi in nato oba suho živžgala.

Neodvisni redikali, ki jih vodi proslušni tigorški notranji minister Nastas Bejta (Petrovič), so publicirali strakšno dolg proglas na narod. Napreren je v glavnem smoto proti Pašču, a kar je tu dolgovozno razlagano, se v kratkem ne da reproducirati. V ostalem je Nastasov proglas napisan le za njegove ožje privržence, ki jih lahko na pristih presteje, za polaskanje Stipi Radiča, ki pozablja napram Nastasu izpolniti obljubo kandidature, in za »Slovenca«, ki ima nad Nastasom posebno dopadenje.

Tudi hrvatski frankovci nastopijo pri teh volitvah s svojimi kandidaturami. Tako so sklenili na predvečernji konferenci svoje stranke v Zagrebu. Njihove kandidature naravno ne morejo niti najmanje vplivati na konstatcijo naših političnih razmer, a vendar — kakor ome nja »Riječ« — ni malo značilno, da se pri teh volitvah upajo na svetlo tudi avstrofiski brodelomci, ki jim na čelu žari krvavi žig denunciantške in izdajalske sramote.

0 komunistu in radičevšini razpravlja v posebnem uvodniku beogradskega »Vremes« pod čvrsto premiso, da imata ta dva politična in socialna prava navzile medsebojni razlikam nele formalno, temveč tudi stvarno sveto. Njuno glavno skupno obeležje je negativizem. Destruktivna kakor komunistem postaja radičevizem so opasnejši za politični red, kajti komunistem je intelektualnejši in kvalificiran kot delikt, dočim radičevstvo ne apelira na razum, temveč na najnižje sile v človeku in masi, a ga zakon ne kvalificira kot delikt. A radičevstvo je posebno opasno zato, ker se je za izvajanje svojih ciljev združilo s komunistom in tako predstavlja razoren blok. Komunistem predstavlja mednarodno bolezen, ki več ali manj že opada. Radičevstvo pa je naša domača bolezen, tipičen primer nacionalne reakcije. V bistvu sta i komunistem i radičevstvo antidemokratična: a dočim je komunistem v tem odkrit, zahtevajo diktaturo proletarske manjšine, dolejš je radičevstvo antidemokratično zbog svoje brezobzirne demagogije in podrejenosti enemu človeku. Kakorkoli se to vidi paradoksalno, demagogija je največja nasprotnica demokracije. In če se ne bo niferas ukrenilo proti brezvestni demagogiji, bi ona storila vse narodne mase apatične in nezaupljive napram vsem propagatorjem političnih idej ter dovela pravo demokracijo do poloma. Narod je stavljen pred težko preizkušnjo. V borbi proti komunistem je pokazal polno zavest in odpornost. Borba proti nacionalni in politični reakciji, ki se zove radičevstvo, zahteva zavest in odpornost še več.

Po svetu

Odstop estonskega predsednika. V zvezi z zadnjim komunističnim počem v Revalu je odstopil predsednik estonske republike Akhel, ki je že dalj časa bolehal.

Angleški admiral Jellicoe, ki je igral v svetovni vojni veliko vlogo, je bil s 5. t. m. upokojen.

Stavka tipografov na Švovaskem še vedno traja, vendar pa se je nekaterim dnevnikom posređilo dobiti toliko stavcev za delo, da lahko redno izhajajo. Drugo delo v tiskarnah pa še vedno počiva.

Demisija generalnega direktorja avstrijskih železnic. V tork zvečer je nenadoma podal ostavko na svojo službo inž. Siegmund, ki je stal na čelu avstrijskih zveznih železnic, odkar je bila železnika

sprava komercializirana. Odstopil je ba je vladal slabega zdravlja. Za njegovoga naslednika je bil imenovan dosedanjí drugi ravnatelj dr. Josef Maschat.

Otvoritev trgovske visoke šole v Trstu. Dne 15. t. m. prispeta v Trst ministri pravosodja Orviglio in minister za javna dela Nava, da prisosvojata slovenski otvoritvi trgovske visoke šole. Minister za pravosodje bo obenem pregledal tržaška sodišča, minister za javna dela obiskal Tržič in tamošnje ladjedelnice.

Grozen dvojni umor v Studencih pri Mariboru

Maribor, 12. decembra.

Danes dopoldne so našli v delavnici čevljarje Vincence Mikla v Studencih pri Mariboru njegovo ženo Terezijo umorjeno. Ko so prišli čevljarjevi vajenci kakor običajno zjutraj na delo, so našli vrata v hišo zaprta in so šli zato pri zadnji strani v delavnico. Pri vstopu so jim je nudil grozen prizor. Na tleh je ležala, vsa v krvi, Miklova žena. Imela je prerezen vrat in je bila že mrtva. Ker niso nikjer opazili domače petletne hčerkice, so iskali naprej in našli tudi nedolžnega otroka umorjenega. Bil je skrit v postelji pod odejo.

Kakor se govori, je sedel prejšnji večer čevljar Mikl v bližnji gostilni z dvema neznanecema. V njegovi družbi je bila tudi njegova žena, s katero se je še prijazno razgovarjal. Mikl in tudi ta dva neznanca so sedaj izginiti in ni o njih nobenega sleda. V mestu se razširjajo o dvojnem umoru sicer najrazličnejše vesti, vendar pa se splošno domneva, da je izvršil umor čevljar Mikl sam. Dognano pa za enkrat še ni ničesar. Popoldne je prišla na lice mesta sodna komisija, ki je izvršila lokalni ogled.

Vincenc Mikl je znan v Studencih pri Mariboru kot nasilen človek in pijanec. Bil je tudi že večkrat kaznovan in sicer rudi tatvine in pretepuv. Ima zelo obširno razvito obrt in kar štiri delavnice: dve na Ruski cesti v Studencih, eno v Mariboru in eno v Limbušu. Po gostilnah se je uprčastano bahal, koliko ima premoženja. Pri preiskavi se je upotlo, da manika 50 parov čevljev in Miklova boljše obleka. O zagonetnih neznancah se govori, da sta odšla iz hiše z večjimi paketi v velikih nahrbtnikih. Umorjena Miklova žena je bila stara 30 let in je radi slabega ravnanja že parkrat pobegnila od svojega moža.

Pozdravni večer „Jadrana“ novincem

Svečana otvoritev knjižnice. — Proslava Viharjevega jubileja.

Ljubljana, 12. decembra.

Nocoj se je vršil v društvenih prostorih J. n. a. d. »Jadrana« pozdravni večer novincem, ki so letos v naravnost pomembnem številu pristopili k temu najljepšemu naprednemu akadem. društvu. Prostrana dvorana je bila polna akademikov, ki so z navdušenjem sprejeli v svoje vrste najmlajše slušatelje naše univerze. Slavnostno prireditve je otvoril društveni predsednik Buljčič, ki je v lepem govoru pozdravil vse navzoče družbene staričine, starejše ter najmlajše člane »Jadrana«.

V imenu starejšinske organizacije je izpregovoril ravnatelj Jug, ki je pozdravil akademsko omladinu tudi kot predsednik Zveze kulturnih društev. V svojem lepo zasnovanem govoru je opozarjal omladino na zlasti na njeno kulturno mislijo, ki spada v prvi vrsti v delokrog akademikov. Ker se je baš ta večer na svečani način otvorila tudi knjižnica »Jadrana«, je govornik prof. Jug naglašal, da naj zlasti omladina vsikdar visoko nosi zastavo prosvete, izobrazbe, kulture in omike. Treba je, da se omladina posveti z vso resnostjo svojoznanu študiju in da širi svoje obzorje s črpanjem ogromnega duševnega bogastva, ki ga vsebuje lepa družvena knjižnica. Dolžnost omladinicev je tudi ta, da grede med narod in da ga navdušujejo za svete nacionalne ideale. Naš narod je treba dovesti do take kulturne stopnje, da bo vsikdar lahko spoznal resnico in lepoto naših in tujih duševnih zakladov.

V imenu društva je nato otvoril knjižnico društveni knjižničar Gspan. Najmlajše tovariše, ki so letos pristopili k društvu je pozdravil Stojan Bajič, ki je naglašal, da je zveza med starejšimi in mlajšimi člani že sedaj prav tesna, kar se je zlasti pokazalo ob priliki zadnjih nastopov napredne akademice omladinke na univerzi. V navdušenih besedah je nato govornik pozval omladino, da se posveti svojem študiju in da zastavi obenem vse svoje sile za prosvet in prebit društva.

V imenu Centralnega tajništva napredne omladinice je govoril predsednik Marček, kakor je Odon Planinšek pozdravil novince »Jadrana« v imenu N. a. d. »Triglava«.

Po tem oficelnem delu je društveni orkester zaigral nekaj komadov, kakor so je vršila še skromna proslava 70-letnice našega skladatelja Viharja. Akademik Milan Jug, Voglar in gđ. Kocuvanova so zpeeli nekaj izbranih Viharjevih skladb in bili deležni navdušenih ovacij.

Na čast novincem se je nato vršila še plesna zabava v zvezi z okusno prirejeno čankano. Ves večer je potekel zelo animirano in ob velikem navdušenju vseh članov. Vsakdo, ki se je tega večera udeležil, je mogel z veseljem ugotoviti, da društvo lepo koraka po svoji začetni poti.

Königsmark

Kino Ideal od 13. dec. naprej

Naši kraji in ljudje

80 letnica Vladana Djordjevića

Prošli teden je praznoval na Dunaju svoj 80. rojstni dan dr. Vladan Djordjević, eden najbolj agnih Srbov, čigar preteklost se odigrava v drugi polovici prejšnjega stoletja, mož, ki spada med najbolj originalne postavbe novejšje srbske zgodovine. Najsi bo njegova prošlost kakršnokoli, je treba ugotoviti predvsem eno, in to je, da je njegovo življenje poteklo v neprestanem delu. Bil je rojen v Beogradu 1. 1844. Doma je dovršil gimnazijo, potem je šel na Dunaj, kjer je doštudiral medicino. Z Dunaja ga je vodila pot v Berlin in Pariz. Postal je zelo spreten kirurg, vojaški zdravnik, osebni zdravnik kneza Milana, profesor vojne akademije in aktiven udeleženec vojn s Turki in Poljaki. Okupacija Srbije med svetovno vojno ga je dohitela v Vrnjih. Avstriji, katerim se je posebej zameškal s knjigo »Quo vadis Avstrija?« so ga zaprli ter ga odpeljali na Gorenjo Avstrijo, kjer je bil interniran do konca svetovne vojne.

Vladan Djordjević je zelo vsestranski osebnost. Bil je književnik, državnik in publicist, debater, esteti in organizator sanitarne v Srbiji. Bil pa je tudi ofikar, mož strogega režima, urednik »Ostajbine« in člani sodrudi »Wiener Tagblatt«. Vse to pa mu ni preprečilo velikega kroga človekov. Njegovi prijatelji Vukasin Petrović, ki ga dobro pozna, mu je nekoč na sprejeto dejal: »Vidiš Vladane, sedaj se spremljamo mi in z nami je cela tvoja stranka.« Tako je ostal dr. Vladan Djordjević kljub svoji ogromni delovni sposobnosti in delavnosti osamljen in brez velikega števila pristašev. Prejvel je sedem naših vladarjev, knezov in kraljev, dve namestništvi in eno vladno kraljevine Srbije brez vladarja od 29. maja 1903 do izvolitve in prihoda kralja Petra v Srbijo).

Njegovih del je za celo knjižnico. Napisal je 220 razprav, od katerih je napisal 124 knjig v nemškem jeziku. Med temi se nahaja tudi publikacija »Kraj Obrenovića«, ki obsega 615 strani. V francoskem jeziku je obdelal vprašanje »Albanija in velesile«. Tega spisa je za štiri velike knjige. Njegova inteligenca sega tako daleč, da je pisal celo v arabski in srbskem noveli »Ladi Lavrenović«. Vsega skupaj je dr. Vladan Djordjević napisal okoli 1300 tiskanih pol: med temi se nahaja 27 dram, 126 povesti, novel in romanov, 11 potopisov, 14 del prosvetnega značaja, 10 filozofskih razprav, 36 knjig iz prirodoslovja in matematike, 10 del iz zdravniške stroke, 54 del iz politične in kulturne zgodovine, nad 20 del iz literarne historije, filologije in estetike, 26 del o geografiji, etnografiji in statistiki ter poldruzi tucat razprav iz vojaške stroke. Obdeloval je vsemogoče probleme. Bil je večkrat minister v Srbiji, enkrat celo ministrski predsednik, 1. 1900 pa je izginil z domače politične pozornice. Bil pa je še pozneje večkrat v službi domovine. Leta 1908, ga je n. pr. srbska vlada poslala v Nemčijo, kjer je tolmačil anekdotično krizo v smislu srbskih težav. Poleg Nikole Pašića morebiti ni v srbskem sodobnem življenju moža, ki bi bil toliko delal.

Občni zbor Društva ljubiteljev poljskega naroda

Ljubljana, 12. decembra.

V prostorih Slovenske Matic se je vršil danes zvečer občni zbor Društva ljubiteljev poljskega naroda, ki stoji na tem, da seznanimo naš narod s kulturnimi prilikami, literaturo itd. poljskega naroda. V prvi vrsti je bila na dnevnem redu volitev novega odbora. Predsednikom je bil ponovno izvoljen dr. Vojislav Moje, odbor pa sestoji iz sledečih gospodov: dr. Josip Debevec, Ciril Dolenc, prof. Koblar, dr. Janko Polec, Vilko Mazi, dr. Rudolf Mole, dr. Vlad. Vidmar, dr. Janko Vrančič, dr. Stele in Albin Zajc.

Društvo je o priliki izleta varšavskih vsenčlinskih profesorjev in akademikov v našo državo skrbelo za oskrbo izletnikov in jim priredilo tudi banket. Za časa izleta poljskih oficirjev, ki ga je vodil prof. dr. Ilesič, so se navezali, ker se je nahajal med gg. oficirji tudi profesor umetnostne zgodovine na vojaški akademiji, tudi tovrstni stiki potom predsednika društva dr. Moleta. Tudi Sienkiewiczova proslava v gledališču je bila spojena s sodelovanjem Društva ljubiteljev poljskega naroda. Poljski beograjski poslanik gosp. Okenski in poljski konzul v Zagrebu gosp. Himelsterna, se živahno zanimata za delovanje društva in sta obljubila vsestransko pomoč, da si bo moglo nabaviti razne poljske časopise in revije. Društvo bo skrbelo, da si pridobi primeren lokal. V kratkem prične s kurzom poljskega jezika in bo prirejalo javne sestanke, združene s predavanji o literarnih in drugih kulturnih pojavih v poljskem narodu. Po možnosti bo priredilo tudi par akademij brez vstopnine, spojene s predavanjem ter pevskimi in klavirskimi točkami. Skušalo se bo stopiti tudi v ožje stike z enakim društvom v Zagrebu in s poljsko-jugoslovensko ligo v Lvovu. Tekom časa bo podana tudi možnost, da napravijo člani izlet na Poljsko.

Program delovanja novega odbora je lep in plemenit in je le želeli, da pridobi društvo čim več članov, ki bodo požrtvovalno sodelovali za idejo čim tesnejšega zblizanja z velikim poljskim narodom. Članarina znaša, kakor lansko leto, samo 10 Din.

Ogromna dedščina beograjske univerze

Jugovzhodno od Požarevca v Srbiji stoji v romantični dolini Peka velikanski kompleks pogozdovanega ozemlja. Prostor meri 10.172 ha ter ima obliko trapeza, katerega najkrajša vzhodna stranica meri v dolžini 4 km. V tem gozdu se po sodbi strokovnjakov nahaja okoli 5 milijonov 220 tisoč kubičnih metrov bukovega in okoli 200.000 kubičnih metrov hrastovega lesa, ki predstavlja skupno vrednost nad tristo milijonov dinarjev.

Gozdovi so bili nekoč last kraljice Natalije Obrenovićevce, ki živi sedaj v Parizu. Ko je namreč kralj Aleksander Obrenović poročil Drago Mašin, mu je srbska skupščina dne 14. januarja 1901. ponudila te gozdove v dar. Aleksander je sprejel ponudbo, ki je bila pravzaprav namenjena kraljici Dragi. Toda kompleks si niso dolgo ostali zadnjemu kraljevemu paru iz rodu Obrenovićev. Nesrečni majski dnevi 1. 1903., ki so prinesli konec Aleksandru in Dragi, so postavili tudi vprašanje lastništva teh gozdov na novo podlago. Mehanično so gozdovi prešli v lastništvo Aleksandrove matere, kraljice Natalije, ki pa je že takrat izjavila, da si noče umazati rok z zadevo svoje sinuhe. Ponudila je gozdove v dar beograjski univerzi, ki pa je ponudbo odklonila. Leta in leta je bila nato stvar pozabljena. Kraljica Natalija se je medtem preselila

v Pariz, kjer so jo začeli nadlegovati industrijanci, ki so bili pripravljene odkupiti ogromne komplekse pogozdovane ozemlja. Okoli kraljice pa so se kmalu nagnili tudi katoliški agenti, ki jih je v Parizu nemalo, in ti so prigovarjali stari dami, naj bi gozdove poklonila — Vatikanu...

Ko so v Beogradu zvedeli, kdo se poteka za mastno pečenko v okolici Požarevca, so pisali v Pariz in vprašali kraljico, kako je z njeno odločitvijo v tej zadevi. Natalija je izjavila, da vztraja pri svoji prvotni odločitvi in je ponudila gozdove vdruglji univerzi, ki je sedaj dar sprejela.

Sedaj je beograjska univerza stopila v stik z lesnimi industrijanci glede izkoriščanja bogatih gozdov. Eksploatacija bi trajala najmanj petdeset let ter bi pomagala tudi do ustanovitve železniške proge, ki se blizu Požarevca projektira že toliko let, a še ni prišla do izvedbe. Kapital pa bo beograjsko vseučilišče uporabljalo za izobrazbo profesorjev in dijakov, za dijaški dom in podobne ustanove, ki služijo civilizacijskim svrham.

Potres

Včeraj jutraj, okoli pol 5., je marsikoga v Ljubljani zbudil iz spanja močan, valovit potresni sunk. Sunk je trajal približno tri sekunde in povzročil ponekod precejšnje razburjenje. V zvezi s tem so se čula čez dan po mestu razna, nič dobrega obetajoča prorokovanja. So pa seveda vse to samo ugibanja. Tudi iz drugih krajev Slovenije prihajajo poročila, da so v istem času čutili potres. Tako iz Celja in Maribora. V Zireh je sledilo okrog 10. dopoldne več novih močnih sunkov, da so kar omare škopletale.

Zavod za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani je izdal o potresu sledeče poročilo: V petek, okoli pol 5. jutraj je bil v Ljubljani močan potres, katerega komponenta E = W je bila posebno močna. Devet minut kasneje je sledil še manjši potresni sunk. Vse osebe, ki so čutili potres, se prosijo, da poročajo o svojih vtisih zavodu za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani. Ta poročila so poštne prosta.

Dame!

Najlepa prilika za božično presenečenje imate v krasni izbiri izgotovljenih družinskih toalet: koncertnih in plesnih, damskih kot deških. Zadnje pariške novosti. Cene vsakomur dosegljive.

MODNI ATELJE M. ŠARC
Ljubljana, Kongresni trg 4/I.

Tel. 780 Kino Ljubljanski dvor Tel. 780

Na splošno zahtevo še danes in jutri 14. t. m.

Helena — Padec Troje (II. del)

Predstave ob 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Ob nedeljah tudi ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Pri predstavah ob 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71,

Domače vesti

* Iz ministarstva prosvete. Profesor bogoslojske univerze dr. Viktor Novak je imenovan za referenta za visokošolske zadeve.

* Imenovanja v državni službi. Z ukazom ministra za trgovino in industrijo je bančni uradnik Milorad Deželić imenovan za šefa kabineta v ministarstvu trgovine. Jerko Božić je imenovan za inspektorja pomorsko-sanitetne oblasti v Splitu.

* Izpremembe v carinski službi. Premestili so carinika: Miha Čop iz Beograda v Trst na Gorenjskem, Jovan Mišić iz Bohinjske Bistrice v Novi Sad, Andrej Pavlič iz Bakra na Sušak in Matej Mihelić iz Beograda na Rakov.

* Za potovalnega učitelja za čevljarstvo je imenovan g. Ljubomir Stefanović iz Ljubljane.

* Promocija. Na vseučilišču v Padovi je bil predvčeršnjim promoviran za doktorja prava g. Janko Vovk, urednik tržaške «Edinosti».

* Smrtina kosa. Rodbino celjskega državnega pravdnika g. dr. Josipa Potarja je zadel težak udarec. V bolnici v Celju je včeraj ob 4. popoldne podlegel zavrtni kraljici njegov edini otrok, hčerka Mija, v nešči starosti 4 in pol leta. Pogreb ljubkega in srčno dobrega deteta se bo vršil v nedeljo ob 4. popoldne iz celjskega mestnega pokopališča. Staršem, s katerimi živo sočustvuje celo mesto, izkazujemo naše najiskrenejše sožalje!

* Mednarodna razstava dekorativne umetnosti in industrije v Parizu. Z ozirom na mednarodno kulturno manifestacijo, ki bo trajala od aprila do novembra 1925. v Parizu, je naša vlada sklenila, da se tudi naša država udeleži te važne razstave. Zato se naproba vsi interesirani razstavljalec, zasebniki, privatne in državne institucije, da prijavijo okr. poslastištvu v Parizu, kaj in v kateri kolišini nameravajo razstaviti. Priporočila se, da se po možnosti pošljejo tudi slike, ozloma fotografije stvari, ki se mislijo razstaviti. Kr. poslastištvu je vsem zainteresiranim v državi in v inozemstvu na razpolago za vse potrebne informacije. — Kraljevski poslanik v Parizu dr. M. Spaljković a. r.

* Uradniške legitimacije. — Direkcija državnih železnic nam prosi za objavo sledečih vrstic: Ker nove uradniške legitimacije ne morejo biti izvršene do konca tega leta in jih tiskarna še ni dostavila, je ministarstvo saobraćaja z odlokom M. S. br. 27019-24. odredilo, da se stare legitimacije ne podaljšajo za leto 1925., pač pa sme direkcija prosilec, ki so že prosili za uradniško legitimacijo, a je še niso prejeli, izdati na prošnjo nakaznico za vožnjo po polovični ceni, kadar za to zaprosijo preko svoje nadležne oblasti. Kadar se bo že zaprosena legitimacija za povlastice rodbinskim članom in penzionistom izdala, so bo v njej črtalo toliko rubrik, kolikor se je izdalo na račun nakaznic.

* Trzajne za smizane vojnike na železnici za državne uradnike. Učiteljska tiskarna je založila formularje tiskane prošnje za znajano vožnjo v smislu novega pravilnika o voznih olajšavah. Prošnje so v smislu pravilnika posebne za aktivne uradnike, posebne za upokojence in posebne za rodbinske člane ter vdove in sirote drž. uradnikov. Aktivni uradniki imajo zase in za rodbinske člane vlagati prošnje pri svojih uradih, kjer so nameščeni; upokojenci, vdove in sirote potom delegacije financ.

* Nov zdravstveni propagandni list. — List «Zdravje», ki ga je izdal inspektor ministarstva narodnega zdravja v Ljubljani kot slovenski prevod enakomenega srbskega lista, je prenehal izhajati. Namesto tega lista se bo izdal list «Zdravje» z originalnimi članki ter bo izhajal kot priloga lista «Preroda». Sodelovali bodo priznani strokovnjaki, uredništvo pa je prevzel predstojnik Higijenskega zavoda dr. Pir.

* Kranjske novice. Poštenu poduradniku g. Alojziju Srečiju je umrl 11. tega meseca sinček v starosti 9 let. Bodi mu zemlja lahka! — V prestolonasledniškem parku pred Narodnim domom je opeševalno društvo nasadilo dve veliki srebrni jelki in več krasnih cipres, katere je daroval g. Adolf Rohman, za kar mu iskrena hvala. — Kavarna v Narodnem domu se odprla že ta mesec, na kar opozarjamo zlasti tuje. — Dne 16. t. m. na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja priredi tukajšnja «Orjuna» večjo prireditev v prostorih Narodnega doma.

* Svečana zaprisega novega ptujakega župana. Danes ob 6. zvečer se bo vršila v Ptuj slavnostna zaprisega novega ptujkega mestnega župana dr. Senčarja in zobljuba podžupana g. Blažeka v mestni posvetovalnici.

* Mrtla kri. Iz Mirne nam poročajo: Rečkan slučaj mrtle krvi smo imeli priliko občudovati te dni. Uradnik zavarovalne družbe «Comercial Union» g. Adolf Šbil se je kopal kljub zimi v potoku Mirna. Ostal je v vodi okrog četrt ure in se je nabralo precej radovednih in užitek željnih gledalcev, ki so z občudovanjem sledili dramski paelu.

* Nov kovani denar. Kakor smo že poročali je ministrski svet pooblastil finančnega ministra, da izda en milijon zlatnikov po 20 dinarjev ter za 200 milijonov dinarjev drobiža po 50 par. 1 Din in po 2 Din. Novozkovani zlatniki bodo imeli na vsak gram teže po 0,9 gramov čistega zlata in 0,1 gram bakra. Drobiž bo izkovan iz zmešanike zlata in bakra, in sicer 75 odst. bakra in 25 odst. zlata.

* Samomor ali nesreča? V torek so našli pri izhodu predora v Lajteršperku pri Mariboru brezposelnega natakara Ivana Laha na tiru mrtvega. Vlak ga je možno razmesaril. Domneva se, da je izvršil Lah vsled brezposelnosti samomor, ni pa tudi izključena nesreča.

* Samomor mladega dijaka. V Karlovcu se je prošil četrtek ustreliš 18 letni gimnazijalec Gjorgja Magarašević, sin bivšega državnega pravdnika v Subotici. Oče je izvršil svojedobno v Subotici velike sloparije in je bil obojen na večletno ječo, pozneje pa oddan v blaznico v Stebevu. Nesrečna očetova usoda je mladeniča poglala v prostovoljno smrt.

* Razne nesreče. Miha Meglič iz Sv. Katarine pri Kranju je na dvorišču postavil lesto. Pri tem mu je padla na život in mu zadala težko notranje poškodbe. Megličovo stanje je zelo nevarno. — Josip Lukner, 35 letni peštr iz Dupli pri Kranju je pri kuhanju žganja prevrnil kotel blindre na sebo ter se močno opek po rokah in vratu. Oba se zdravita v splošni bolnici v Ljubljani.

Iz Ljubljane

* Jugoslov. Novinarsko združenje, sekcija Ljubljana, ima jutri v nedeljo ob 10. uri dopoldne izredni občni zbor v restavraciji «Pri Mraku», Rimska cesta. Na dnevnem redu važne zadeve, zato polnoštevilna udeležba nujno potrebna!

* Upokojenci demonstrirajo. Včeraj ob pol 10. uri dopoldne se je zbralo pred vladno palačo okrog 120 železniških upokojencev in njihovih družinskih članov, da demonstrirajo proti kršitvi njihovih pravic, prizadevanjem po naredbah bivše vlade «zakona, reda in pravice». Demonstranti so odposlali k velikemu županu dr. Bačiču deputacijo pod vodstvom predsednika društva g. Salamuna in petih odborov, ki je izročila resolucijo vsebujočo v glavnem sledeče: Upokojencem in članom njihovih družin, kojim so bile odvzete pravice do proste vožnje po železnici naj se iste vrnejo kot zamajena pravica k pokojnini. Prav tako naj se jim da stanovanjska doklada, ki jim je bila v raznih kategorijah odvzeta v znesku od 50 do 120 Din mesečno. Upokojenci zahtevajo, da se jim storjena krivica popravi in se vzpostavi prejšnje zakonito stanje, posebno se z ozirom na bližajočo se ukinitve stanovanjskega zakona in prosijo g. velikega župana, da intervenira na pristojnem mestu v tem smislu. G. veliki župan je deputacijo prijazno sprejel in obljubil storiti primerne korake. Po izročitvi resolucije so odšli demonstranti pred železniško ravnateljstvo, kjer so jim istotako obljubili, da sporoče njihove želje prometnemu ministarstvu v Beograd.

* Podraženje kruha v Ljubljani. Za druga pekovski mojstrov nam sporoča, da je z večeršnjim dnem sklenila povisati cene kruha za 50 par pri kg, ker je cene moki zopet porastle.

* Družabno » zabavni večer »Jadranske Straže». Prejei smo: Člani Jadranske Straže in prijatelji društva se ujudno opozarjajo na družabno » zabavni večer, ki se vrši danes ob 20. uri v veliki unionski dvorani. Namen večera je v prvi vrsti, združiti zopet enkrat svoje člane in prijatelje v nepriljeni domači zabavi ter jim dati priliko, da se med seboj upoznajo. Ker je to obenem nekaj »predvečera» k velikemu Jadranskemu plesu, ki se ima vršiti dne 10. jan., vabimo vse patriotsko čuteče občinstvo, da se udeleži večera v čim največjem številu. Član! Vaša dolžnost je, da posrečate društvene prireditve, zato naj niti eden ne izostane!

* Veliko okrožno invalidsko zborovanje sklicuje za nedeljo dne 14. t. m. ob 9. uri dopoldne v prostorih restavracije »Zlatorog» v Ljubljani odbor za razplet politične situacije slovenskih invalidov v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1.) Da pregledamo svoje vrste in konstatiramo število dejstvo »srnot». 2.) Ali je potrebno in če gredo vse slovenske vojne žrtve z odlično ter samostojno besedo v parlament. Vabilo se tudi invalidi in upokojenci vseh ostalih panog. Dolžnost vsake vojne žrtve ne glede na njeno preprečanje je, da se zanesljivo udeleži tega zborovanja.

* Pravilno gledanje umetnine. V nedeljo dne 14. t. m. se ob 11. uri dopoldne obravnava ta tema ob konkretnih primerih na razstavi v Jakopičevem paviljonu. Diskusija ima namen dati inteligentno » lajku po možnosti v roke podlago za lastna pravila opažanja, kakršna so potrebna za razumevanje in dožitek »likarske umetnine, posebno moderne. Referira g. Stanko Vernik.

* Filni večer pesnika Kojančiča v ponedeljek ob 8. uri zvečer v Mestnem domu.

* Ljudska visoka šola v Ljubljani priredi v nedeljo dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne v zborni dvorani na univerzi javno, vsakomur dostopno predavanje o predmetu: »Pravo in moralo». Predava g. univ. prof. dr. G. Tedić.

* Policijske prijave. — Polica na petek so bili prijavljeni sledeči slučaji: 1. poškodba tuje lastnine, 2. prestopka pijanosti, 1. najdba, 1. popad od psa, 1. nesreča, 1. prestopok v zlaščevalnih predpisih in 4. prestopki cestnega policijskega reda.

Dobro in okusno pecivo dosežete le z uporabe splošno priljubljenega praška za pecivo in vanilin-sladkorja znamke „ADRIA“.

2080/a

Kjer se trgovina opusti, tam se blago prodaja za polovično ceno!

Posebno ugodno: svila za obleke in kombiniranje. Sukno za moške obleke in suknje, modno blago za damke obleke.

Najcenejši nakup božičnih daril: Jož. Bedrač, Aleksandrova c. 12

hišna preiskava. Ob tej priliki se je našlo pri njem naravnost velikansko število, robe, preobleke za zgavnike itd. Krajevalskih cerkvah. Sklicani so bili cerkovniki vseh ljubljanskih cerkvah, ki so spoznali dokaj stvari, posebno prtov, vaz svečnikov, različnih dragih vezenin, kot last te ali one cerkve. Zanimivo je bilo stvari, da si je pustil tat prenaraditi maršak cerkven prt v okensko zagrinjalo, ki mu je služil v okras sobe. Iz belih prtov pa si je dal napraviti spodnje perilo, robe, problemko za zgavnike itd. Kradel je tudi okenska zagrinjala v vlakih. Ker je cerkvena tatvina kvalificirana za porotno obravnavanje, bo to pri prihodnjem zasedanju eden izmed najzanimivejših slučajev.

* Poskuse samomora. 29 letni bivši ruski častnik Ahmed Dvača bej, si je v četrtek v samomirnem namenu pogol kroglo v levo stran prsi. Prepeljan je bil takoj v bolnico, vendar je le malo upanja, da bi okrevl. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen do hčerke neke ugledne ljubljanske rodbine.

* Ker ni znal povedati odkod ima usnje, je bil v četrtek v tržaškem vlaku med Brezovico in Vardom aretiran od železniškega detektiva 33 letni bivši lajski natakarc Franc Bizjak, doma iz Opčin pri Trstu, sedaj brez stalnega bivališča in posla. Imel je namreč s seboj v vreči okrog 19 kg usnja, vrednega do 2000 Din. Ker je blago sumljivega izvora in izhaja najbrže iz tatvine na Vrhnici ali pa iz kake železniške pošiljave, mu je bilo blago odvzeto, sam pa je bil predan sodišču v Ljubljani.

* Čudna najdba. Ko je stopil Ivan Klemenc, vrtnar v Kolodvorski ulici 12 v petek okrog pol 12 ure na svoj vrt, je našel tamkaj dve črni usnjati listnici, ki izvirata najbrže iz žepne tatvine in so ju žeparji po izpraznitvi vrli na vrt čez zid. Ena izmed listnic ima na listku za beležen naslov: Karl Albrecht, trgovec Kamnik, druga pa Jernej Gustar, Velika vas pri Moravčah. Listnici dobila lastnika nazaj na policijo.

* Cankarjev večer, ki ga je pripravil Sentyakobski gledališki oder v Ljubljani, se je mra vsled težke oboletosti enega »zmed sodelujočih članov preložit na poznejši čas. Program bo obsegal sledeče: »Zlato» g. Cankarja, prvi del dr. Alojzija Kraigherjeve »Umetnikove trilogije» (Umetnik v tujini), recitacije iz Cankarjevih del, ter prvo dejanje »Lepe Vede».

* Nov imenik knjig je izdala Sentyakobski knjižnica v Ljubljani, Stari trg št. 11. Dobi se v poslovnih urah ob delavnikih od 4. do 5. zvečer, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne.

* V Sokolskem domu na Viču opriži v nedeljo dne 14. t. m. ob 7. uri zvečer Svoboda » Vič narodno » »Dese ti brate».

* Vstopnice za letovalno akademijo »Školskega Sokla», ki se vrši to nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma se dobe pri zlatarju g. A. Fuchsju v Selenbergovi ulici in pri trgovcu g. Simončičju v Šiški. Cene vstopnic so sledeče: I. sedeži 15 Din, II. sedeži 10 Din, stojšča 8 Din, Dijaška stojšča 5 Din. Dijaška stojšča se dobe šele na dan akademije pri blagajni.

* V društvu »Šoča» predava danes dne 13. t. m. ob 21. uri zvečer v »sonu pri »Levu» g. Ante Mervič, ravnatelj meščanske šole v Ribnici o temi: »Vzroki svetovnih katastrof (vojne) ideja večnega mira v teoriji in praksi».

* Koncert v kavarni Evropa se vrši danes v soboto. Svira godba Dravske divizijske oblasti. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost.

* Opozorjamo na današnji oglas razpisa nizarskih del za zgradbo Sokolskega doma na Taboru.

* Gostilna pri Fajmostru priporoča specialiteto »sladki mloser» iz graščin Ormož in dolenskih izbora portugalske vina.

* Ravno došla najboljša vina, kalozna, ljutomernana in dolenska stara in nova. Čez ulico pri št. 1 Din ceneje. Se priporoča za odlično obisk gostilna »Gradska klet» (Čuden), Mestni trg 13.

Daruite za sokolski Tabor!

Iz Celja

* Gremij trgovcev v Celju objavi. V kratkem se ima v Ljubljani vršiti konferenca glede voznega reda za lokalni promet v območju direkcije državne železnice v Ljubljani. Ker so tukajšnji in okoljski gospodarski krogi posebno zainteresirani se vabijo, da nemudoma sporoče gremiju svoje želje odnosno zahteve, da se na podlagi teh ukrene potrebna ukrepa za izboljšanje našega lokalnega prometa. Vsek predlog pa naj se primerno konkretizira.

* Velika poneverba v Celju. Te dni so odkrili v veletrgovini g. Rudolfa Strmečkaga v Celju velike poneverbe blaga, ki sta šli že dalje časa v rahi poslovovalja terdke F. S. in uslužbenec M. s tem, da sta blago na svojo roko razporedavala in porahljala denar v privatne svrhe. Aretiranca sta bila oddana v zapore celjskega okrožnega sodišča.

* Policijska kronika. Od 3. do 9. dec. je bilo v Celju izvršenih 13 aretacij: 1 radi hudodelstva goljufije, 1 radi hudodelstva javnega nasilstva, 2 radi kaljenja nočnega mira, 4 radi beračenja, 2 radi potepuštva in 8 radi pijanosti. Prijav je bilo vloženih 9.

* Podružnica Slov. lovskega društva v Celju priredi v soboto, dne 13. t. m. ob 20. uri v hotelu »Balkan» družabni večer, na katerem se bosta izročili diplomni častima članoma društva g. Josipu Sernecu in Francu Confidentiju. Vsi člani podružnice in vsi prijatelji lovatva se vabijo, da se večera udeleže v častnem številu.

* Oficirski ples v Celju. Oficirski zbor celjske garnizije priredi v proslovo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v sredo, dne 17. decembra v gornjih prostorih Narodnega doma svečano zabavo. Začetek ob pol 21. K tej prireditvi se vabijo vsi g. rezervni oficirji in oficirji v pok. naše vojske, bivačiji v Celju in okolici. To objavo je smatrati kot vabilo.

* »Bratstvo» Celje je otvorilo za zimsko sezono 5 mesečni zabetni erbohrvatski tečaj v učnih prostorih meščanske šole, ki se bo vršil vsak ponedeljek od 19.30 do 21. zvečer. Prijave sprejema pisarna g. podžupana Dragotina Gobca v Razlagovi ulici št. 11.

Iz Maribora

* Napačna objava repertoarja. Včeraj smo poročali, da je predstava »Trubadurja» z gostom za ab. C. V. resnici se je vršila izven abon. česar nam pa uprava gledališča ni sporočila. V nedeljo zvečer se je vršila mesto opere »Apolonov hram» drama »Peterkove poslednje sanje», ker je neposredno poprej zbolel igralec g. Harastović. Ker napravljata takšna zmešnjava publiki nepotrebnopot, prosimo vnaprej pravočasno točnih informacij.

* Mariborska kronika. Poročil se je magistratni tainik g. dr. Fran Rodosjek z gđ. Marieto Sara iz Maribora. Bilo srečno! — Društvo »Jadrani» ima danes v gostilni »Plzenski vira» ob 20. uri zvečer letni občni zbor. — V nedeljo dne 14. t. m. priredi ob 20. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma Sokol Cankarjev večer. — Danes, ob 20. uri zvečer ima podružnica Ferijalnega Saveza v dvorani moškega učiteljskega slavnostno akademijo.

* Marionetno gledališče sokolskega naraščaja prične v nedeljo zopet svojo zimsko sezono. Predstave se bodo vršile v mali dvorani Narodnega doma.

* Jugoslov. Češkoslov. Liga vabi vse slovensko občinstvo, da se udeleži današnje proslave Jan Žižkove 500 letnice ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma, kjer bo podal vseučiliški prof. g. Burian iz Ljubljane predvsem tudi pregledno sliko slavni husitskih bojev. Vstop je vsakomur prost. Po predavanju prija teljski sestanek Čehov in Jugoslovenov.

* Dve poroti. V četrtek sta zasedeli v poslopiju mariborskega okrožnega sodišča istočasno kar 2 poroti. Ker sta bili na en dan razpisani dve občirni poroti razpravi. (Miosavljčev in Fuchs) se je bilo bati, da ne bi mogli obeh končati in tako so izžebali za isti dan kar 2 porotniški skupini. Ena je zasedala v porotni dvorani, druga pa v razpravi dvorani kazenskega senata.

Iz Primorja

* Dve promociji. G. Janko Vouk, so-trudnik tržaške »Edinosti», je bil na univerzi v Padovi promoviran za doktorja prava. — Na napoljski univerzi je bil pred dnevi promoviran za doktorja živnozdravništva z. Cvetko Babuder iz Matenje vasi. Čestitamo!

* Smrtina kosa v Komnu. Pred tednom dni je umrla v Komnu na Krasu ga. Kristina Svava, roj. Bobič iz Ribemberka. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudi s celoga spodnjega Krasa. N. v. n. p.

* Karambol dveh avtomobilov v Trstu. V ulici Gimnastice se je predvčeršnjim pripetila težka nesreča. Na križišču ul. Gimnastice in Gatterl sta trčila skupaj dva avtomobila s tako silo, da se je večji avto popolnoma razbil. V manjšem vozilu je sedel zasebnik Pangaruzzi s svojo ženo in še ne desetletno hčerko. Slednja je vsled močnega sunka zletela iz avtomobila pod kolesa večjega avta, ki pa

se je k sreči pravočasno ustavil. Če bi se bil premaknil le še za pol metra, bi bila deklica obležala mrtva pod kolesi, tako pa se je samo opraskala po obrazu in rokah. Težko ranjen ni bil nihče, oblast pa je zaprla soferja obeh vozil dokler se ne dožene, kdo je povzročil nesrečo, ki bi lahko pripravila od življenja več ljudi.

* Poslanec dr. Wilian obolet. Tržaški zastopnik primorskih Slovencev v zbirskem parlamentu dr. Wilian je obolet že pred tednom dni. Huda mrazica, ki ga je mučila prvi čas, je sedaj popustila in poslanec se v kratkem zopet povrne na svoje deło.

* Nalezljive bolezn v Trstu od konca novembra do 6. decembra: 9 slučajev davice, 44 škrlatink, 9 trebušnega legarja, 2 paratifa. Umrla je ena oseba za škrlatico.

* Požar v Materiji. V ponedeljek, dne 8. t. m. je neudoma izbruhnil katastrofalni požar v gospodarskem poslopiju barona Marenzija v Odoltni. Ogenj je upepeli del poslopija v dolgotni 30 metrov uničil okoli 500 mernikov ovsa, 100 mernikov ajde, mnogo pšenice in rži, nad 300 kvintalov sena več kmetijskih strojev, mnogo orodja in dve svinji. Požar je naposled lokaliziral in pogasil domače gasilno društvo. Škoda, ki jo je povzročil ogenj je vsekakor ogromna.

Šah

Za danes napovedana simultanka dr. Vidmarja se ne vrši, ker je moral dr. Vidmar odpotovati v Beograd. — Pač pa se vrši, kakor objavljeno, jutri v nedeljo popoldne turnir z Zagrebčani. — Ljubljanski šahovski klub.

Königsmark

Kino Ideal od 13. dec. naprej

Roman lepe in nezveste gospe Anite

V Beogradu, Karagjorgjeva ulica št. 39 ima svojo trgovino g. Obradović, ki se je pred leti oženil v Sarajevu z Anito Alborno, hčerko grofa Alborna, bivšega guvernerja v Bosni. Anita je še danes lepa in je imela vedno cel trop oboževalcev. Eden najbolj vnetih med njimi je bil uradnik »Beogradske Zadrage» Franjo Berker, ki se je v Anito smrtno zaljubil. Ta je bila tudi sama darežljiva srca in je Bergerja vračala ljubezen za ljubezen. Prav rada ga je sprejemala v svojem stanovanju.

Sveda je znala nezvesta gospa Anita svojemu možu priknaviti svoje odnose do Bergerja in to prav spretno in predrzo. Zgodilo se je t. pr. nekoč, da je bil Berger pri njej ponoči, med tem pa je potkal na vrati Anitin mož Obradović. Prestrašena ženica je skrla svojega ljubimca v omara, kjer je moral reče bdeči do jutra in počakati, da je odšel mož v trgovino.

Anitino nezvestost pa je kmalu izvala skupina bogoraskih pohajčev, ki žive od izsiljevanja potnih groženj in anekdotnih pisen. Ti nepošteniki so poslali gospej Aniti pismo, v katerem so zahtevali 2000 Din odškodnine kot nagrado za svoje molčanje. Denar bi se imel izročiti v zaprti zalepi nekemu gospodu z rumeno krizantemo v gumbici na beogradskega promenadi. Anita je pokazala pismo nekemu znatnemu gospodu, ki je prevzel nalogo, da si gospoda z rumeno krizantemo v gumbici ogleda na promenadi osobno, ter ga izroči policiji. Toda še predno se je to zgodilo, se je nekega jutra pojavil v »Beogradske Zadrage» trgovec Obradović ter vprašal po svoji ženi. Uradniki sprva niso razumeli njegovega vprašanja in šele ko je nekaj časa nato prišla v urad se Bergerjeva mati ter vprašala, kje se nahaja njen sin, jim je postala situacija jasna: leba in nezvesta gospa Anita jo je popihala z Bergerjem iz Beograda.

Razburjen je letel trgovec Obradović na policijo. Ta je poizvedovala nekaj časa brezuspešno la bi ubeglega parčka sploh ne bila lasledila, da ni nezvesta žena poslala svojemu znancu v Beograd dopisnice z vprašanjem, kako se je iztekla zadeva z rumeno krizantemo. Gospod je pogledal postni žig, razbral, da se pobegla gospa nahaja v glavnem mestu Bosne in je to sporočil njenemu okupanemu možu, ki je takoj zopet drvel na policijo.

Bilo je že pozno zvečer, ko se legli gosti v sarajevskem hotelu »Evropa» k sladkemu počitku. Tu se je oglasilo na vratih sobe Anite in Bergerja rahlo trkanje. Na parkratno zahtevo policije, da je treba vrata odpreti, se ni oglasil nihče.

Neusmiljeni detektiv je zato reši situacijo sam in odprl vrata z vtrihom. Ko je vstopil in napravil luč, je videl drgetajoči parček v mehkih perncah z glavo v blazinah. Pozval je Anito in Bergerja, naj vstaneta in se oblečeta, ju nato odvedel na policijo, od tam pa zjutraj na vlak, ki ju je odpelal nazaj v Beograd. Trgovec Obradović toli sedaj Bergerja radi zvodništva, svojo ženo pa radi nezvestobe in zahteva ločitev zakona.

? Ali ste že poslali na-ročnino za „Jutro“?

Iz življenja in sveta

Polom lax nburske družbe

Bivši cesarski gradil Laxenburg pri Dunaju, v katerem so skoraj vedno bivali člani dinastije Habsburgovcev, je po prevratu prišel v roke invalidskega sklada. Dohodki tega velikega posestva so bili namenjeni za podporo avstrijskim vojakom invalidom.

Kmalu potem, ko je dobil invalidski sklad gradil v svojo posest, je sklenil s posebno deželno družbo pogodbo, po kateri vzame Société anonyme de Chateau Laxenburg vse posestvo za 50 let v najem. V tej družbi se nahajajo večina inozemski, predvsem francoski kapital. Družba je hotela napraviti iz krasnega gradila lepo in predvsem dobičkonosno hotel. Otvorili je hotela prvovrsten hotel s krasnimi restavracijskimi prostori in tudi veliko, skozi in skozi dostojno zabavišče. Družba je računala, da bo imela lep dobiček kljub ogromnim investicijam, ki ji jih je vložila v podjetje. Preurediti je bilo treba vse, sicer krasne prestore bivšega cesarskega gradu, kar je požrlo mnogo milijard avstrijskih kron.

Podjetje pa se kljub pričakovanju ni obneslo, in polom, ki so ga napovedovali poznavalci razmer je več mesecev, je postal neizbežen. Družba preide sedaj v likvidacijo. Odpustiti je morala vseh 60 namoščencev, ki so bili doslej pri njej zaposleni.

Številni opazili so že več let pritiskali na družbo, ki se je že delj časa borila s plačilnimi težavami. Zadnje mesece je poravnala izdatke knez Josip Colloredo-Mannfeld, ki živi v Parizu in ima nad polovico vseh delnic. Začetkom tega meseca pa je sporočil, da noče več plačevati za podjetje, ki je zapadlo polomu. Družba je ustavila vsa plačila, in več sto ljudi, namoščenci z družinami, so sedaj na cesti.

Polom Laxenburske družbe je pripisati v prvi vrsti nesretnim spletkam v vladnih krogih, pa tudi v družbi sami. Navzlic neprestanemu urganju se vedno ni dobila družba od oblastev koncesije za hotel in gostilno. Kot inozemska deželna družba niti ni bila do današnjega dne priznana in pripisana. Delničarji so v zadnjih treh letih investirali v podjetje osem milijard avstrijskih kron od čez trikrat povzane glavnice. Razen tega zahtevajo celo vrsto upnikov pet milijard, tako da je izgubila družba vsega skupaj nad 13 milijard kron.

Upravi ravnanje družbe, brviti podporniki Redhammer, je toliko časa spletali proti podjetju, da je invalidski sklad odpovedal najemniško pogodbo in hkrati podelil neki angleško-češkoslovaški kesni trditi opazje za novo posojilo. Meseca maja je upravitelj svetnik Bauer ponudil v imenu posebnih finančnih skupin pet milijard za sanacijo družbe, kar pa so merodajne oblasti v skladu s prvimi delničarjevimi smisli brez drugega odločila. Veliko škodo je povzročil tudi odvetnik kneza Colloreda, dr. Bohoslav, ki je povzročil, da se je družba senčila v nebrat procesov, ki jih je vse, brez izjeme izgubila.

Posledica poloma Laxenburske družbe je, da bo moral avstrijski invalidski sklad sedaj nositi vse odgovornosti za zapravljene državne lastnine in za per se knudi, ki so v sled poloma družbe prišli ob krh. Vse dolžnice zaprt invalidski sklad in kuzanske zadeve raznih upravah svetnikov družbe prišle v hramom pred posebno razsodbo, ki bo odločala o odpovedi najemniške pogodbe s Société anonyme de Laxenburg.

Komunist v vojaški obleki

Francija ima novo politično skrajšavo. Političske oblasti v Parizu so se dan prejle bivšega francoskega kapetana Sadoula, ki je bil leta 1919, radi pobega in veleizdaje obsojen na smrt. Sadoul se je leta 1917, podal z neko francosko vojaško misijo v Rusijo. Ko pa je izbruhnila komunistična revolucija, se ni vrnil domov, marveč so ga pridružil boljševikom ter ostal v Moskvi, kjer je postal član posvetovalnega odbora ruske komunistične vlade, kjer je veljal za strokovnjaka zlasti v francoskih zunanje-političnih zadevah. Pozneje si je pridobil tudi rusko državljanstvo.

Sadoul se je vrnil v Pariz že pred dnevi. Pripeljal se je v istem času kakor sovjetski zastopnik Krasin, kateremu je dana naloga, nogačiti se s francosko vlado glede obnovitve francosko-ruskih odnosov. Političja je izvolila, da spada Sadoul k tajnemu

Jacques Sadoul

Krasinovecni štabu ter je začela budo paziti na stanovalce pariskih komunistov in drugih Sadouluovih sorodnikov, prijateljev in znancev. Nekaj časa je bilo iskanje brezuspešno, kajti sodrugi se imeli Sadoula delno skritega. Ključnega nadzorstvu biš, kjer bi se bil bilvi kapetan lahko skrival, ni bilo mogoče izslediti nikogar. Končno pa se je dvema detektivoma posrečilo aretirati Sadoula baš v trenutku, ko je mož zapuščal neko hišo v spalnici komunističnega poslanca, odvetca Berthona.

Političja sta vprašala če je on tisti, katerega bližje oblasti. Vprašane je odgovoril: «Da, jaz sem, le arhetizirajte me, saj sem na to pripravljen.» Nato sta je posebna služba odvedla v vojaški zapor, kjer se bo sedaj pravi hja-ko do konca preizkušal.

Kaj je prvi za nevi namočeni Sadoul s svojo povratkom v Francijo, ni mogoče dognati. Vsekakor pa je potovanje, da bo pretutnja rola dalibose posledice. Francoski nacionalisti se pripravljajo karikati sledaj proti Hordiu ter že nekaj mesecev, da se to posledice priznanja sovjetske Rusije. Komunisti pa izdajajo Sadoulom sledaj zopet v svoje propagandne serije in tako nastaja med obema skupinama zagriženo sovražstvo in vojaškega razbra proti drugemu. Omenimo vredno je že, da so francoski komunisti L. 1919. kandidirali Sadoula za poslanca v fran-

coske zbornice. To je bilo ravno tedaj, ko je bil proglašen proces proti njemu. Kako se bo stvar iztekla sedaj, to je vprašanje, ki znaša danes celokupna francosko politično javnost.

Oporoka ge. Morganove

George Morgan

... kakor tudi mi odpustimo svojim dolžnikom!

Te besede v očenahu je vzela doslovno nedavno umrla ge. Morganova, vdova po znanem ameriškem milijardierju in mati Pierponta Morgana, ki baš sedaj zopet rešuje evropske finan-ke. Te dni so odprli vdovino oporoko, ki določa med drugim, da se imajo črtati vsi oni, gotovo ne maloštevilni zneski, ki so jih razni ljudje dolgovali umrli gospoj. Poleg tega vsebuje oporoka tudi velika volila raznih dobrodelnih institucijam.

Samomor in njegovi vzroki

V nekem berlinskem listu je objavil šarlotenburski nevrolog dr. Foerser jako zanimive podatke o samomoru in njeg-za vzrokih. Samomore, pravi zdravnik, presojajo ljudje vedno po posameznih slučajih, če pa pregledamo statistiko tega zla na splošno, pridemo do zaključka, da so si vsi vzroki v sorodu in da so večinoma istega izvora.

Trditelj, ki velja o vzrokih samomoro-rov, bi lahko postavil tudi glede njihovega števila. Sicer je res, da se vsičas pojavi doba, ko se samomori dogajajo bolj pogostoma kakor navadno; toda če primerjamo večje porjode časa, n. pr. stoletja med sabo, vidimo, da je tudi šte-tilo samomorov približno vedno na isti višini.

Glavni vzrok samomora je poštanka-rije zadosen človeški odporosti. Izkušnje kaže, da je število samomorov na Norveškem po alkoholni prepovedi znatno nezadovolj. Na število samomorov pa vplivajo tudi vospredovodovanja. Pri protestantih je samomor manj pogost pojav kakor pri katoličanih. Pri židih so se samomori slučajni v zadnjih petdesetih letih pomnožili za štiri- do petkratino. Tudi plemenska pripadnost je pri stit-ških samomorov odločilnega pomena. Dočim sredstvo pri germanskih narodih največje razmerje k samomoru, zlo pri keltskih že pojasa, pri Romanh se krči in pri Slovanih pada na najnižjo stopnjo. Prodiranje civilizacije v razne dežele takisto ni brez vpliva na samomorilne slu-čajne. Odkar se je japonska civilizirala po evropskem vzoru, je število samomorov tamkaj silno poskočilo. V nedavni prošlosti so moški samomori daleko prekašali število ženskih samomorov, v novejši dobi pa so se samomorilna ma-nila moških in žensk skoraj izenačila. Na samomorilno razpoloženje vpliva zelo tudi samski stan. Dokazano je, da se umori več samcev in samic kakor ožen-janih in omoženih. Istotako podleže samomorilnim mislim dvakrat toliko vov-

cev kakor zakonci, pri razvedenih pa znaša število samomorov štirikrat toliko kakor pri zakoncih. Nevrologi trde, da so samomorilci navadno duševno de-fektni, kajti samo 15 odstotkov normal-ne razviti ljudi podleže samomorilnim naklonom.

Različje je tudi čas, ko doseže število samomorov svoj višek. V nekaterih de-želah velja za mesec samomorilcev maj, drugod pa junij. Načini samomora so tudi zelo različni ter zavise večkrat od časovnih pojavov. Pred dvajsetimi leti so samomorilci najraje uporabljali kralj. Danes se kot samomorilnega sredstva poslužujejo plina in veronala. Zdravniški odgovor na vprašanje, zakaj je število samomorov največ, e baš spomniti, pa se glasi, da je temu tako radi tega, ker se spomladi obnavlja kri in se tedaj z vsa silo pojavijo v človeku slabi vplivi.

× Profesor Steinhach hoče zapustiti Avstrijo. Znan profesor Steinhach, ki pomlajuje ljudi in se sedaj nahaja na Dunaju, kjer nadaljuje svoje znanstveno delo, hoče zapustiti ne samo Dunaj, ampak sploh Avstrijo, ker mu ta država ne more, pa tudi neče dati na razpolago potrebnih sredstev za nadaljevanje raziskav. Doslej je moral ta znanstvenik utrpeti izdatke za svo-

Königsmark

Kino Ideal od 13. dec. naprej

je pakete iz lastnih, precej skromnih sredstev. Profesor je dobil dostoj za vsa povoda iz Češkoslovaške in zlasti iz Amerike, kjer se je ustanovilo posebno društvo, ki dela praktično po-kušaje s Steinhachovimi odkritji.

× Zanimiva poroka. Vrhovni po-vojniki ameriškega vojnega brodivja, admiral M. R. Ridder, se je oženil s filmsko divo Mary Miles Minterjevo.

× Roparji napadi mesto, Tolpa 70 mož je napadla mesto Tapalapa v državi Jalisco v Mehiki. Enajst prebiva-velcev so roparji ubili in sedem hudo ranili.

× Roparski napad na vseučilišni-ke. V bližini Kantona na južnem Ki-tajskem so napadli roparji 38 dijakov in profesorjev krščanske univerze v Kantonu. Dijaki so napravili s svoj-mi profesorji izlet po morju z motor-nim čolnom, na katerem je vizela ameriška zastava. Na visokem morju pa so jih napadli roparji. Dostoj manj-ka vsaka sled o dijakih in profesorjih.

Knjige o polski

Tavčarjev roman „Izza kongresa“

Slovenci imamo v zadnjih dveh desetlet-ih prav malo romanov, katerim služijo za ozadje zgodovinski dogodki. Največ po-manjkanja pa trpimo na delih ki bi opis-ovali našo lastno preteklost v mestih. Po-kojni dr. Tavčar je spoznal to revščino in držeč se Prešernovega reka, da je treba opisati, kar je doživela Ljubljana, se je odločil za večjo kompozicijo z zgodovins-kega ozadjem, kateri je dal naslov „Izza kongresa“.

Stvar nas pelje za dobrih sto let nazaj, v dobo, ko je „sveta alijansa“ državnik kneza Metternicha ustrahovala celo Ev-ro-po. Po porazu Napoleona Bonaparta je namreč bila glavna skrb Avstrije in njene cesarja navijanje reakcionarnega vijaka do skrajnosti. To navijanje se je vršilo pod različnimi gesli, ki pa so pod krinko skrivala pravo lice. Nakičnje je hotelo, da je tedaj imela Avstrija moča, ki je po zvitosti in zahrbtnosti prekašala vsa evropsko diplomacijo svojega časa. Ta mož, knez Metternich, je vodil usodo evropskih narodov tako, kakor se je zde-lo prav njemu samemu in je gledal, da politične druge vplivne države v Evropi kolikor mogoče v stran. Vpricho dejstva, da je bil tak diplomat brez tekmece, so je zgodilo, da je dosegel vse kar je hotel.

L. 1821. se je vršil takozvani ljubljanski kongres, ki je trajal več ali manj v po-mladanskih mesecih. V Ljubljano so se pripeljali: avstrijski cesar Franc s svojo soprago Karolino; on je bil na mestu kongresa že na dan sv. Troh kroljev, dne 6. januarja ob dveh popoldne. Naslednje-je dne je prišel ruski car Aleksander. 8. januarja pa je šloil obema suverenoma se Ferdinand, kralj obeh Sicilij, ki je bil tist čas cesarja Franca. V Siciliji je bilo ti-ske čase zelo nemirno. Začelo se je gila-nje, ki ga je bilo treba potlačiti, ke se je bilo bati, da v nasprotnem slučaju Fer-dinand pride ob prestol in krono.

Ljubljana pred sto leti je bila seveda dojak drugačna kakor danes. Rado-vedna pa je bila nemara še bolj kot zdaj. Zato ni čuda, da je vse vrela skupaj, ko se je razmesla vest, da so se sovlate na njenih tleh tri kronane glave, da se po-menijo o stvarih, ki se hčele samo cesar-jev in kraljev, ntkakor pa ljudi, ki so le njihovi zvesti podložniki. Toda za ideje demokratizma ni bilo takrat v masah nobenega zanimanja. Kakor vedno v podob-nih slučajih, so bili Ljubljanci takrat predvsem in samo zavedeni. Ozirali so se po cesarski mlisti in blaženo zamižati kadar je blagovolja pasti drobtinica z uke suverenov v njihove iztegnene roke. Ta milie si je izbral Ivan Tavčar za

središče svojega dela, s katerim je hotel Ljubljano povelčati. In da je mogel to z uspehom storiti, je bilo treba privzeti še celo vrsto oseb, ki so dajale tedanji Ljub-ljani obeležje. Pisatelj je to nalogo rešil naravnost izborno. Vpletel je med ljudi, katere srečamo v knjigi, predvsem Preš-erna; potem Andreja Smoleta, Prešerno-vega prijatelja, dalje Smoletovo nevesto Pino Češkovo, hčerko ljubljanskega trgov-ca, oštirko mator Zidanovko, ki je s svoje zunanostjo zamenjala kronane glave, stonhajtarja Urbana, znano in popularno ljubljansko osebnost tistih dni. Primčvo Julijo itd., itd. Olerija pisateljevih oseb in tipov je izredno bogata. Med drugimi srečamo v njej tudi grajšake Thurnove iz Radovljice.

Roman pravzaprav nima junakov v običajnem pomenu besede. Dejanje se no-pretrgoma prekinja in prepleta z novimi epizodami. Vendar izstopata v glavnem dve osebi: knez Metternich in kontesa Luiza Thurnova, ki je romantično zaljub-ljena v starega diplomata ter se vsled neke zabave pri Metternichu prehladi in pozneje na posledenih prehladu umre. Po-leg te fabule vidimo se fabulo Smoleto-ve ljubavni, ki se končno izteleva in neko-liko črt iz Zbujene Franca Prešerna in Primčve Julije. Da poleg tega ne poza-bimo še pa roman, ki se pa bi splete med stonhajtarjem Urbanom in Topolščakovo Maričko! V knjigi nam slopa pred oči tudi kler s par zanimivimi predstavami, med katerim je pač najinteresnejša fi-gura duhovnik — školar in prevarant An-gelo Inglasie, ki hurači denar v cerkvene nameste, a ga na koncu pobaše v lastni žep ter zbeži s kardinalovo kuharico, ki ni nič drugega nego njegova prava žena.

Mnogo tega, kar beremo v knjigi, je seveda rodila pesniška fantazija Ivana Tavčarja, toda baš ta pisateljeva vrhna je, ki deli brava v napetosti do zadnje strani. Kakor na velikem platu se nam v romanu razgrinja Ljubljana pred dobri-mi sto leti in nas vabi, da si jo ogledamo do zadnje dane podrobnosti.

„Izza kongresa“ je izšel v zbirki „Slo-venski pisatelji“, katero izdaja marljiva Tiskovna zadruga v Ljubljani. Knjiga ima lep uvod, katerega je napisal vestnik Tavčarjevih spisov v imenovan zbirki, univ. prof. dr. Ivan Priatelj; iz njegovega pe-resa izvirajo tudi številne opombe, ki nam kažejo, v koliko je roman odsvit re-alnih razmer in v koliko plod Tavčarjeve domisljije. Pri vseh teh dobrih in izvrst-nih lastnostih roman ne potrebuje nobe-nega posebnega priporočila; njegova me-sta je v knjižnici slovenskega našega in-telegenta, ki ume očisti visoko vrednost slo-venske lepe knige.

Delo se naroči pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Hitite po darilo!

Kdor kupi izvrstno zimsko suknjo, raglan ali obleko, prejme darilo v gotovini. Vsake naj neudno priuko izkoristi. Zimske suknje in obleke slove kot najboljši izdelki v Ljubljani.

DRAGO SCHWARZ, LJUBLJANA

Intervju

Ali vam je znano, kje je v Unioni esocijalistovski firklec? Neka vrsta ljudi se včasih izgubi v ta kot, ki je značen v najbeizarmnejši močnici raz-nih zvokov in ropotov, med debatami in dovtipi, sredi zadimljenja in ne-sramne toplote povsem mirno prena-šati svoje pike in dostavke v knjigo slovenske kulture. K enemu med nj-im sem se napotil, da se pogovorim z njim.

Bil je tam. «On» nastopi te dni z zbirko pesmi v ljubljanskem Mostnem domu. V Ortoju in Mariboru tudi.

Sedi za kupom papirjev. Piše, po-maže, zbrlje. V posodrav najbližjo levo obrv. Z odgovarjanjem kazalec mimogrede pokaže na prazen stol, kup cigaret in na kozarec z vodo. Se-dem, naravnost, prigem, zaključim. Nate prijem razgovor.

Jaz: Torej nastopite? Tega nisem pričakoval.

On (prije rečbi): Steazil Jaz tudi ne.

Jaz: Sicer pa sem sam kriv, če ni-sem pričakoval. Saj ste se svoj čas, ob prvih nastopih najmlajše moderne, precej udeleževali v sodelovanju z njo.

On (kakor prej): Da, za javnost po-

rajnem receptu tiste znamenite živig-erije v operi leta 21. lid.

Jaz: Ergo je bilo pričakovati, da vas pravilna uroda nekoč mnega iz-postavi živigarski opasnosti. Čujte, pustite tiste brkljarje, pomatniva se. Povojte, kaj vas je nagajalo, da se po-dajate v to navarnost baš sedaj?

On (lapod čela): Hudšit Vá, da ne govorim nad ... Pa če se vas dražnje se odkrižam, naj bo. Vediti torej, da sta me vodila dva razloga. Prvi (saj nisem romantičen stare devica, kaj ne?): Suh sem. Službo nastopim šele čez mesec dni — sicer mi baš adaj ni dosti do rje. Rad bi v miru dopolnil, kar se mi je v teh štirih letih živigarskega delovanja nabralo v nožga-nih. Zato sem se odločil za to. Šeav bi mi bolj koristilo, da do konca do-vršim delo, ki bom iz njegabral.

Jaz: Razumem. Gotovo vas muči, da nastopite s stvarjo, ki se ni izpi-ljena?

On: Nit pa. Kajti tisto, kar hom bral, je že tako dokončano, da bi lah-ke zase izšlo. Ampak nečaj drugega me res ima: kajti bi nastopil najprvo z drugadnim delovanjem, ne pa z ste-nituro takšne smeri, ki je večina še ne more umeti. Čutil bi se zadosaj-nejšica, izvrševati tiste podrobno

dele, ki ga imenujemo: zanašanje kul-turnih vrednot v maso.

Jaz: Razumem. Če se pa ne motim, je v Vaših besedah skrita neka obsi-da naše mlajše umetniške generacije, kajti resnica je, da il ...

thije niti izraza, niti snovi. Vi menite, da se je slovenska mladina pro-zgodaj rodila našemu na-ain?

On: Ljubček, ne tako! Kajti tisto, kar mi nudi starokapitn-st, ni v pra-vilu absolutno nič, v izjemah pa zelo malo. Nikakor pa ne morem primer-jati malenkostno starokapitno dobro z ogromnim zlom, ki ga starokapit-nost prinaša narodni kulturi. Moj Bog, ne vem, če moremo n. pr. zagovarjati gsch, da imamo Slovenci globališe-za to, da zahajamo k oporabi po na-vadi spat in k dnamom dovtipa odjst. Proti tem dejstvom je nemogoče o-časniti navidezno preerlost in neraz-umnost, ki jih uganja mladina. In, oprostite, kako prilomo do tega, da bi zapovedovali mladini, naj v svojih tvorbah še nadalje izpostavlja ju-stava ultravioletnim učinkom meseči-ne in oblokuroje Spolea, ki si je izbra-la drugega fanta?

Jaz: Razumem, čeprav ste mogoče tudi vi že kakšno Spolea ...

On: Eh, mola se na knozah Spolea

Tudi ljudem je že nison razstavil na ogled, to je glavno. In če najdem čas za to, verjamite mi, da bo svoje vrste razstava. Pa čisto zares: drugod po svetu so umetniki in narodi že davno odrasli takšnim razmeram. Danes je na pohodu zmagovito znanstvo, raz-uma, matematika — ne matematika v navadnem smislu besede; človeštvo je naučilo kot maza vprašanja, ki so nemara poslednja važna vprašanja našega planeta. Malenkostne literarne vsakdanjosti ne zadoščajo več; nastajajo ljudje, ki jih te slabotne, slubne in zasebne majhne zadeve drugih lu-di krakomalo ne zanimajo — se za-te, ker so topi, temveč zato, ker viti-je v dejetju, rekel bi, psihilnega ma-krokozmosa edino rešitev za vse ve-like in male zadeve tega sveta. Mor-da sem Vam nerazumljiv, a vznike tudi te moje besede kot izraz vesel-nega kopčenja po razsodetjih, kate-rim se je človeštvo v zadnji dobi pri-bližilo z računalom pred seboj, se s samosodetstvom in samometalstvom, to je s špekulativnim kontinentom. Kdo more potem zahtevati, naj se na-umetnik zadovolji s tisto bolj ne-vnostjo preprostočnega slavnca v grmu, kakor ume je dolej zahtevati od nj-ma Roman Vam, da se tudi jst na-

ne bo več posrečilo, ukleniti ustvarja-joči duh v železno srajco starih tra-dicij. Opazujem nekoliko svet okoli sebe in vidim n. pr., da je vse naše mlado pokolenje prepojeno z nekim intenzivnim mučenjem po najvišjih spoznanjih. Specijalno mi Slovenci ži-vimo v nekaki bogokatejski eri, ka-kor jo je najti pri Rusih. To so zani-miva dejstva, ki so me napotila v zad-njem času do marsikaterega še zni-mivejšega zaključka — le Bog daj, da bi utegnil to nekoč zapisati, obkaleti in povedati.

Jaz: Moj poklon za pojasnila. Pa misle rekli, da Vas je še neki drug razlog dovel k večeru?

On: Kaj me motitel Pravkar sem Vam hotel povedati. Ko sem naprosil prijatelja Podbelskega za sodelovanje, sem imel tajno misel, da bi naj bil ta nastop nekak signal k zopetovanju zbi-ranju smotrenemu sodelovanju mladih sil. Mlajer ne bo nobeno delo nupelo, če ne bo skupnosti. In za for-um tej skupnosti se že vršijo priprave, o katerih bo javnost v kratkem poučena, zlasti če bodo influence jav-nega življenja pokazale kaj volje do spoznanja, da se človeštvo po politič-ni pripadnosti ne da deliti v srame-bale in črnce, in če bodo pokazale

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina

UVOZ V TRETJEM ČETRTLETJU. — TRGOVINSKA BILANCA V PRVIH 9 MESECIH AKTIVNA.

Generalna direkcija carin je izdala te dni statistiko našega uvoza v tretjem četrtletju t. l., v katerem se je uvozilo 280.976.895 kg. 407.605 komadov in 60.204 kubične metre raznega blaga v skupni vrednosti 2.176.149.316 dinarjev naspram 284.553.369 kg. 258.376 komadom in 54.546 kubičnih metrov raznega blaga v skupni vrednosti 2.339.562.507 Din v tretjem četrtletju 1923. V tretjem četrtletju t. l. se je torej uvozilo za vsoto 163.413.191 Din manj nego v enakem času lanskega leta.

Glavni predmeti našega uvoza v tretjem četrtletju t. l. so bili (po vrednosti v milijonih Din): bombažno blago 4.68; volneno blago 191.8; bombažne tkanine 105.1; sladkor 87.2; sirova kava 77.5; razni železni predmeti 77; stroji in aparati 71.1; premog 65.5; nepredelane kože 47.9; transportna sredstva 45.7; sirovi borovci 33.3; vegetabilna olja 30.4; podplati 29.3; petrolej 29; jutine vreče 25.9; moka 24.9; elektrotehnični predmeti 24.7; bombažne moške in ženske nogavice 23.8; železna pločevina 23.5; riž 21.8; bencin 20.6; sirovo in polpredelano železo 19.6; olje za mazanje 19.1; strojno usnje 13.8; izdelovljeni volneni predmeti 13.2; vse drugo 647.2.

Države, iz katerih izvira naš evoz v tem četrtletju so (vrednost v milijonih Din): Italija 513.8 (23.6 %); Češkoslovaška 414.8 (19.0 %); Avstrija 400.1 (18.39 %); Anglija 249.3 (11.45 %); Nemčija 184 (8.46 %); Madžarska 70 (3.22 %); Zedinjene države 68.5 (3.15 %); Rumunija 68.4 (3.13 %); Francija 67.6 (3.11 %); Grčija 55.4 (2.35 %); ostale države 54.9 (2.50 %).

Uvoz v prvih treh četrtletjih je dosegel vrednost 5.995.365.296 Din; vrednost izvoza v tem času pa je znašala vsoto 6.654.263.425 Din. Trgovinska bilanca za prva tri četrtletja t. l. je torej aktivna za vsoto 658.898.129 Din. Nedvomno bo izvoz tudi v zadnjem četrtletju t. l. nadkriljeval uvoz. Radi česar lahko računamo na znatno aktivnost naše trgovinske bilance za letošnje leto.

Stalna razstava vzorcev slovenske industrije v Skopju

Uprava Ljubljanskega velesejma se že dalje časa bavi z načrtom pridobiti naši produkciji v Sloveniji večji konzum, za kar se izkazuje že dalje časa potreba. Slovenska industrija je absolutno vzeto v primeri z inozemsko še najhujša in v povojih, relativno za dosedanj konzum že prevelika. Del naših tvornic ne dela s polno kapaciteto, revije so iste, povpraševanje manjše od zaračunane naraščajoča izdelkov. Naša industrija se mora polno zaposeliti, in to je mogoče edino le z pridobitvijo novega konzuma, ki pa je iskati sedaj v pokrajinah naše države, kjer je industrija sploh še nerazvita. Tu pride v poštev jugovzhod naše države, posebno Južna Srbija.

Vse priprave so v polnem teku, da se ustanovi v trgovinskem središču Južne Srbije v Skopju institucija, katere namen in naloga bo, zainteresirati tamošnje trgovce za naše blago, z intenzivno propagando posredovati za čim ožje stike in s tem povečati prodajno organizacijo naše industrije, obrti in veletrgovine, obratno pa zopet zainteresirati naše trgovce za sirovine tamošnje bogate dežele.

To se bo dalo izvesti na ta način, da se priredi v Skopju stalna razstava vzorcev, kateri bo priključen tudi informativni prodajni urad. Uprava Ljubljanskega velesejma je stopila v stik s trgovskimi organizacijami Južne Srbije, posebno s Trgovsko zbornico v Skopju, in se ji je zagotovila popolna moralna pomoč in sodelovanje. Rezervirani so že lepi razstavniki lokalni v središču mesta. Uslu-

kaj volje, sodelovati vsaj v osnovnih človeških stremeljenjih, ki so nam vsem lastna. Mi mladi iz 1. svet. se že zbiramo. Začetkom je treba premagati mnogo skepticizma, ko pa bomo videli, kako smo dozoreli vsak v svoji samoti, tedaj bo nastala po mojem mnenju velika volja do tistega dela, ki je edino zdravilo proti boleznim naše dobe, kakor je to eden lanskih »Vi-dovdanov« tako točno označil z imenom: duševna anemija. Tistih božanskih naivnosti, ki so bile v naših nastopih, pač ne bo več.

Jaz. Ne. Vsaj te vprašanje mi še dovolite: Kaj bo ta Podbevšek govoril?

On: Ja, ljuba duša, Vi bi pa najraje, da Vam polovico večera predložim vnaprej, pa še iz druge roke? Ali se ne bi potrudili do koga drugega? Ali pa še bolje: pridite zraven, tam boste zvedeli vse. Bog Vas nesi. Zdrav!

Tako je končal ta razgovor z »Njim«, ki stopa sedaj prvič dejansko na oder.

Königsmark

Kino Ideal od 13. dec. naprej

beniški aparat, ki bo sestavljen iz Slovencev in tamošnjih domačinov, bo dal vsakemu razstavljen po njegovih intencijah vse potrebne informacije o gospodarskih prilikah v Macedoniji, zbiral bo podatke o plačilni zmoglosti in solidnosti odjemalcev, obratno pa bo s smiselno propagando zainteresiral trgovce slopijskega okoliša za naš trg, vodil o naših klijentih vse informacije o blagu, pošiljalnih in plačilnih pogojih itd.

Uprava Stalne razstave vzorcev v Skopju bo prevzela tudi prodajo blaga za razstavljalce ter sprejemala naročila. In ker je zagotovila moralno pomoč ter sodelovanje tamošnjih trgovskih faktorjev, bo mogla podati tudi gotove garancije za pravilno in solidno izvedbo zaključenega trgovskega sklepa.

Tukajšnji pridobitni krogi so pokazali za nameravano akcijo tako veliko zanimanje, da bo rezerviran lokal najbrže kljub svoji veliki obseznosti premeščen. Zanimanje pa vlada tudi že v Južni Srbiji, kar naj deloma izpričuje nastopni članek, povzet iz skopjskega lista »Naša stara Srbija« z dne 3. t. m.

»Ekspozitura Ljubljanskega vašara s muzejskimi v Skopju. Prema odluci uprave Ljubljanskega vašara za koju nedelju dana bide u Skopju otvorena ekspozitura toga vašara. Tim povodom dolazio je u Skopje polovinom pr. meseca direktor pomenutog vašara gospodin M. Dular, da na licu mesta ispita uslove za ekspozitura. Osnivanje ekspoziture Ljubljanskega vašara s muzejskimi u Skopju znači veliku dobit za Južnu Srbiju, naročito u pogledu ekonomskog zblizenja sa zapadnim krajevima naše države. Ovdajšnjim trgovcima bide olakšano u toliko, što će čeo lager s muzejskimi imati u samom Skopju i time izbjeći troškove okoputovanja ali iznenadjenja od strane trgovskih putnika. Prodaju će obavljati dva činovnika, jedan iz Južne Srbije, drugi iz Slovenačke, i to isključivo po muzejskim i angro.«

O celi akciji, ki je zelo zanimiva in ki utesne našo industrijo, obrti in trgovino dvigniti do večjega razuma, bomo še točneje poročali. Eminentna važnost te organizacije na se razvidna že iz današnjega poročila. Industrije, obrtniki in veletrgovci, ki se niso v zvezi za nameravano podjetje, dobe vsa podrobna pojasnila pri ravnatelstvu velesejmaka urada.

S to pridobitvijo pa se bo tudi še bolj dvignil pomen našega velesejma, ki si bo na ta način zagotovil vsakoletni velik obisk trgovcev iz Južne Srbije, ki se krijejo z velikimi količinami blaga.

Položai na lesnem trgu

Izvoz raznega lesa iz Slovenije v Italijo je bil zadnje dni, kakor je razvidno iz živahnega železniškega prometa preko Jesenic in Rakeka, posebno obilen. Izvažali so od nas zlasti starbeni les, drva, deske iz mehkega lesa in hrastovi trzi.

Izvozniki iz drugih pokrajin naše države in ravnotako nekateri slovenski izvozniki pa se kljub temu pritožujejo, da kupčija z Italijo ne uspeva zaradi dvira dinarja in zaradi na ta način uspešnejše avstrijske konkurence. Lesna trgovina v Franciji je slaba, le Marseille se živahneje zanima za stavbni material, vendar z našimi izvozniki le redko pride do kupčijskega sklepa.

V Italiji je povpraševanje kljub pozni sezoni precej živahno. Zlasti mnogo se povprašuje po mehkem lesu slabe kakovosti, tako po deskah za zabojne v debelosti 13 do 18 mm: za te deske v širini od 17 cm dalje in v dolžini 4 m se plača 229 do 236 lir za kubični meter. Za kratko blago, 1 do 3.50 m, se plača 23 do 24 lir za 100 kg. Mnogo se povprašuje po ozkem materialu za zabojne, in sicer za nastopne cene: 9 mm 200 do 210 lir, 12 do 13 mm 175 do 185 lir, 18 mm 165 do 170 lir za kubični meter. Nadalje se povprašuje po deskah za betonska dela, ki se trgujejo v debelini 24 do 30 mm in v dolžini 4 m po 175 do 180 lir za kubični meter.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (12. decembra). Pšenica: baška, 6 vagonov, paritetno Zenta 395 do 400. Turščica: 18 vagonov 177.5 do 180; srbijanska, 5 vagonov, paritetno Beograd 177.5. Moka: 1 vagon, baza »0«, 600; 3 vagoni »6«, 420 do 425. Otrrobi: 1 vagon 175. Tendence mirna.

Svinjski sejem v Mariboru (12. t. m.). Dogon 135 svinj in 2 kozl. Cene so bile: prasici, 7 do 9 tednov stari 150 do 180 dinarjev, 3 do 4 mesecev 275 do 330, 5 do 7 mesecev 350 do 650, 8 do 10 mesecev 750 do 875, 8 do 10 mesecev 1250 do 1750 Din. 1 kg žive teže 15 do 16.50 dinarjev, 1 kg mrtve teže 18.75 do 22.50 dinarjev. Sejem slab. Prodanih 37 komadov.

Dunajski živalski sejem (11. t. m.). Goveda: Dogon 228 glav. Cene so ostale napram glavnemu sejmju nespremenjene. Za kg žive teže so notirali v tisočih aK: voli 11.5 do 19, bikli 12 do 17.5, krave 11.5 do 15, slaba živina 6 do 11. Svinje: Dogon 411 komadov. Mesečne svinje so se prodale za 1000 aK pri kg, dočim so debelim svinjam ostale neapremenjene. Za kg žive teže so notirali: mesne svinje 17 do 23, debele 25 do 27.

— Odpoved kreditov Narodne banke. Generalni svet Narodne banke v Beogradu.

da je obvestil vse podružnice o nastopnem sklepu: Vsem osobam, katerih menice so se morale izročiti advokatu v svrhu izloženja, se mora odgovoriti kredit. Odpoved kredita se nanaša tudi na osebe, ki na takšnih papirjih figurirajo s svojimi podpisli. V bodoče se ne smejo vzemati v eskompt papirji, ki imajo njihove podpise. Izjema volja je v primerih, ako dotičniki dokažejo, da so odnose menice morali biti protestirane brez njihove krivde.

— Slabi posli v zagrebških bankah. Iz Zagreba javljajo, da so se v zadnjem času posli tamošnjih velikih bank tako zmanjšali, da se bo moralo ob novem letu ponovno reducirati bančno uradništvo.

— Nova sladkorna tvornica. Iz Zagreba javljajo, da bo Subotica in infila industrija v Sidi likvidirala in prenehala s predelovanjem mesa. Kakor se čuje, se bo ta tvornica preuredila za proizvodnjo sladkorja.

— Popis vagonov. Centralna razdeljalnica vagonov pri Generalni direkciji državnih železnic je izdala naredbo vsem postajam, da se izvrši popis vseh vagonov po vseh postajah v enakem času. Popis se je že izvršil.

— Jasna Grašević: »Industrija Srbije i Crne gore«. Industrijska biblioteka »Jugoslovenskog Llovda«. Knjiga nam pokazuje, da se industrija krepko razvija tudi v Srbiji in Crni gori. Stane 60 Din in se naroča pri Jugoslovenskem Lloydu. Zagreb. Marovska ulica 21. Pošilja se po povzetju ter se porto vračuna.

— Likvidacija velike tvornice žvanjih pišt, Velepeara. Konjaka i žestokih pišt. d. d. v Belovaru je sklenila likvidacijo.

— Ureditev starih kronah obveznosti med Češkoslovaško in Italijo. Češkoslovaško finančno ministrstvo pripravlja odredbo o izravnavi terjatev in dolgov v starih kronah med češkoslovaškimi in italijanskimi državljani.

— Mednarodna razstava usnjarske industrije v Milenu. V Milenu se bo vršila od 22. do 29. januarja 1925. mednarodna razstava izdelkov usnjate industrije. Prospekti so interesentom na razpolago v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

— Avstrijsko volutno vraščanje. Z Dunaja poročajo: Finančni minister bo te dni predložil v narodnem svetu izgotovljen načrt zakona o uvedbi valute v šiliner. Zakon predvideva obligatorično valuto šilina samo v prometu z državnimi oblastmi, dočim naj v privatnem gospodarstvu velja le fakultativno (priprušeno prosti volji) za šiling se bo došlo nepravilno fiksnu relacija. Šiling bo vreden 1.44 zlate krone.

— Obtok novčanic v Češkoslovaški se je v prvem tednu decembra znopet zmanjšal za 211.1 milijona na 8299.8 milijona Kč.

— Češkoslovaško - madžarska pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe. Iz Budimpešte poročajo, da so se 10. t. m. pričela pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in Madžarsko. Predsednik madžarske delegacije je Rudolf Wodfner, predsednik češkoslovaške delegacije pa pooblaščen ministar ing. Dvořáček.

— Preostanek madžarskega žita za izvoz bo znašal po cenitvi madžarskih listov okrog 700.000 ton.

— Madžarska proizvodnja sladkorja. Iz Budimpešte poročajo: Sladkorna kampanja v Madžarski se bliža zaključku. Na podlagi dosedanjih rezultatov produkcije se more računati na količino 18.000 vagonov. Ker domači konzum znaša največ 4000 vagonov, bo izvoz 14.000 vagonov. Ker se letos po vsem svetu sladkorna produkcija velika, se na Madžarskem računa z znatnim padcem cen. Zlasti sladkor, ki se bo izvažal, bo moral biti redi občutne konkurence cen.

— Kubaška proizvodnja sladkorja. Po vseh iz Amerike se je sladkorna kampanja na Kubi začela te dni. Glede kubaške produkcije sladkorja obeto dve cenitvi. Ameriški statističar Himaly cenil produkcijo na 4.600.000 ton, dočim jo cenil kubaški statističar Guma Maier na 4.725.000 ton. To bi pomenilo napram lani višek produkcije za 550.000 do 675 tisoč ton.

Borza

12. decembra:

LJUBLJANA. (Prve Mevilke denar, druge blago in v oklepajih zaključki.) Vrednote: Celjska posojilnica (210), Ljubljanska kreditna 222 do 6, Merkantilna 125 do 126 (125), Prastediona 895 do 908, Strojne 130 do 148, Trbovlje 0 do 415, Spil 1400 do 1420, zadožnice Kranjske deželne 0 do 89. — Blago: Zaključki: brusilni les, po uzamcu Ljubljanske borze, franko meja, 1 vagon 240 do 250 (240); turščica nova, gar., par. Mitrovica, 1 vagon 189 do 185 (185). Ponudbe so bile v raznem šikolu, jabolčni marmeladni, otrrobi, pšenici, deskah, plohih itd. Povpraševalo se je po ogiju, bukovih drvih, hrastovih pragovih, domači pšenici, lanem, semenu itd.

ZAGREB. V efektnih tendence nespremenjena. Promet nekoliko večji. — V devizah je bila tendence nekoliko čvrstejša. Kljub temu, da je bilo blaga v izobilju, so tečajji poskočili za 1 do 2 točki. Narodna banka je intervenirala v šekih na Italijo, London, New-York in Svico. Promet je bil slab. Trgovalo se je v glavnem v devizah na Italijo in Prago. Notirale se devize: Dunaj 0.0635 do 0.0655.

Budimpešta 0.0606 do 0.0626, Italija izplačilo 286.9 do 289.9, ček 286.75 do 289.75 London izplačilo 313.1 do 315.1, ček 312.75 do 315.75, New-York ček 66.375 do 67.375, Pariz 260 do 265, Praga 201 do 204, Praga ček 200.75 do 203.75, Svica 1290 do 1300, ček 1291 do 1301; valute: aK: 0.987 do 0.987; elektri: bančni: Trgo 29 do 30, Eskomptna 109 do 110, Hipo 59 do 60, Jugo 100 do 101, Ljubljanska kreditna 222 do 222.5, Prastediona 890 do 890, Slavonska 84 do 85; industrijski: Elaspionacija 70 do 72.5, Seđerana 770 do 793, Isis 67 do 70, Gutmann 700 do 765, Slavonija 67 do 68, Strojne 0 do 180, Trbovlje 408 do 410, državni: 7 odst. posojilo 66 do 67, agrarne 24 do 25, Vojna škoda 123 do 124.

BEOGRAD. Tendence nekoliko čvrstejša. Tečajji malo poskočili. Notirale se devize: Amsterdam 2675 do 2710, Berlin 15.8 do 16, Dunaj 0.094 do 0.0942, Bukarešta 34.5 do 35, Svica 1294 do 1295, London 313.75 do 314, Italija 287.75 do 288, New-York 66.75 do 66.85, Pariz 365.5 do 369, Praga 201.5 do 202, Solun 122 do 124, Sofija 48 do 49.

Sport

Vprašanje profesionalizma. Jugoslovenski olimpijski komite je poslal vsem sportnim savezom okrožnico, v kateri zahteva odgovor na 14 vprašanj izvršnega odbora IOC. O teh vprašanjih, ki se tičejo razmerja med profesionalci in amaterji, smo že svoj čas poročali. Odgovori posameznih nacionalnih komitejev, ki se bodo sestavili na podlagi mnenj sportnih savezov, naj bi prinesli jasnost v tem izredno važnem vprašanju. Do prihodnje olimpijade bo mogel IOC zavzeti primerno stališče v tej zadevi ter natančno določiti razliko med profesionalci in amaterji. — IOC, pa je tudi že dobil prvi odgovor na svoja vprašanja, in sicer od mednarodnega tenisa saveza. Ta se je namreč postavil na stališče, da problem, kdo je amater in kdo ne, IOC, sploh nič ne briga. IOC, nima pravice vmešavati se v taka splošna vprašanja in tudi ne more odločati, kdo je amater in kdo profesional. Za to so edine po-klicani mednarodni savezi. IOC, mora pustiti k olimpijskim igram vsakega sportnika, ki ima od dotičnega saveza potrdilo o amaterstvu. IOC, se je tudi dosedaj ravno po tej smernici in tudi v naprej ne bo najbrže opustilo tega stališča. Vendar pa ima IOC, največji interes na tem, da se to vprašanje na vsem svetu enotno reši. Za to pa je pač najlepša prilika olimpijski kongres, ker bodo zastopani vsi mednarodni savezi.

Jugoslovenski nogometaši v Solunu. Prejšnji teden je kombinirano nogometno moštvo z Skopja odigralo v Solunu dve tekmi. Prvi dan so imeli naši nogometaši za nasprotnika moštvo grškega kluba Aris. Tekma je z 1 : 1 ostala neodločena. Pri drugi tekmi pa so morali

Jugosloveni kloniti proti klubu Herakles z 1 : 2.

Lep uspeh našega Orienta. Suški Orient je prošlo nedeljo in ponedeljek dosegel dva prav lepa uspeha. V Trzinu (Monfalcone) je igral proti močnemu A. S. Monfalconese neodločno 1 : 1. Suško moštvo je moralo takoj po prihodu nastopiti, vendar je pokazalo lepo igro. V nedeljo je igralo moštvo na Suški proti benesnemu moštvu Dolo, ki je prejšnji dan igralo na Reki prvenstveno tekmo s tamošnje Giorio neodločno z 1 : 1. Orient je premagal Benefane s 5 : 1. Dolo je v italijanskem prvenstvu na prvem mestu druge divizije.

Avstrija : Španija. Za tekmo Avstrija : Španija, ki se vrši 21. decembra v Barceloni, je avstrijski savezni kapetan določil nastopno moštvo: Saft (Rudolf-lügel), Rainer (Vienna), Tandler (Amateure), Kurz (Vienna), Puschner (WAC.), Nietsch (Rapid), Cutti (Amateure), Gschweid (Vienna), Horvath (Simmering), Wieser (Amateure), Wessely (Rapid).

Vremensko poročilo za snučarje. JZSS je prejel obvestilo o snegu v Kranjski gori ki ima sneg v Pišnici in sicer okoli 20 cm (suh sneg), ter na Vršču, ki ima okoli pol metra snega. Na Veliki planini smo dobili privatno obvestilo, da je okoli pol metra snega, vendar snučarjev še ni bilo tam. Vreme v Kranjski gori obeta za nedeljo lepo severno vreme.

ZAHVALA.

Napredna dijaška organizacija »Pro-poda« se najlepše zahvaljuje ljud. inšni družbi »Drava«, ki je darovala društvu dva lepa stola.

Odbor S. J. S. U. »Preporodac«.

„Jutrov“ roman LUCIFER

kateraga skozinsko mapeta vsebina, prepričena s fantastičnimi nastopji od začetka do konca, ki prinašajo navdušenost čitatelja z interesantnim razmotavanjem vsak bip presenečenja, ki mu že sledi razodiranje in konstatacija in zopet presenečenja tako, da so čitatelji nestrpno pričakovali vsako nadaljevanje romana, je iskal in se dobiva pri upravi »Jutro« v Ljubljani.

Vsi, ki so ga čitali in oni, ki niso imeli te prilike naj si ga takoj naročijo na svojo domačo knjižnico.

Bolj zabavati Vas ne more nobena knjiga!

Vezan stane Din 55. Broširana pa Din 45

Vremensko poročilo

Ljubljana 12 decembra 1924

Ljubljana 206 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padarine mm
Ljubljana	7.	774.4	0.8	vzhod	oblačno	—
Ljubljana	14.	771.8	1.2	—	večin. obl.	—
Ljubljana	21.	773.7	—0.9	—	jasno	—
Zagreb	7.	773.7	2.0	sev. zapad	—	—
Beograd	7.	772.2	—3.0	brezvetra	—	—
Dunaj	7.	—	—	—	—	—
Praga	7.	773.2	—3.0	vzhod	pol. oblak	—
inost	7.	—	—	—	—	—

V Ljubljani barometer stan. temp. nižja. Sonce vzhaja ob 7:36 zahaja ob 16:12

Vremenska napoved za soboto: Suho, mrzlo in večinoma jasno vreme. Moštoma jutranja megla, na višinah jasno.

Državne trošarine

Za priročno uporabo priredil M. Kostanjevec. Cena 10 Din s poštnino 11 Din. Knjiga se naroča pri Tiskovalni družbi Ljubljana

Priporočamo knjigo Dr. Jes. Tičar Nalezljive bolezni.

Opisi važnih nalezljivih bolezni s navodili za nego bolnikov.

S slikami. Cena s poštnino vred 30 Din 60 p.

Naročilo se pri Tiskovalni družbi v Ljubljani, Prešernova ul. 84.

Opozorjamo na Zakon o oblatni in sruški komunpravi

ki se naroča pri Tiskovalni družbi v Ljubljani ter velja s poštnino vred Din 6-80.

Razpis mizarskih del.

Društvo za zgradbo Doma Sokolu I na Taboru v Ljubljani razpisuje

mizarska dela

pri svoji zgradbi. Zadnji čas za vlaganje ponudb je v ponedeljek dne 29. decembra 1924. ob 17. uri Zapечатene ponudbe je vlagati v pisarni društvenega gradbenega vodstva na zgradbi. Proračun mora biti sestavljen na predpisanem formulirju.

Splošna pojasnila, pripomočki za sestavo proračuna, splošni in posebni pogoji se dobe od vstetega 17. decembra 1924. dalje vsak delavnik popoldne od 15. do 18. ure v pisarni gradbenega vodstva.

Kompletan izvod pripomočkov in pogojev se bo izdajal proti povračilu dejanskih stroškov. Istočasno je ponudnikom dovoljen ogled gradbe, ter bodo dani na ogled načrti zgradbe in vzorca vrat in oken, katere sta merodajna za okovje in način izvršitve.

Posebna tehnična pojasnila glede izvršitve se bodo dajala v pisarni v četrtek dne 18. decembra in soboto dne 20. decembra 1924. obakrat popoldne od 13. do 14. ure.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1924.

Dopisi

IZPOD ŠMARNE GORE. Kakor maršikoga, tudi mene večkrat privleči Šmar na gora radi lepote razgleda. Imel sem pa priliko, da sem se inforsiral tudi o političnem položaju v šmarški občini. Klerikali so zornost organizirali. Kakor drugod so preželi z republikanskim duhom in nocoje nocoje vodili o naši državi. Duševni voditelj klerikalcev je uradnik finančne delegacije, Stanjo Rutar. Niti domači duhovniki se toliko ne eksponirajo, daj si znajo kot neizprosni sovražniki vsega, kar ne trobi v klerikalni slog.

BLŮZE. Klob rano, da se je Mero že zelo oddaljil od nas, nastajajo v množicah našega župnika jako zmotene kompilacije. Upam pa, da bo kmalu boje, ker ga bo že odšel se »kmetiško-občinsko« kaznjiti mojitve. Na polinici se je ponovno razvil nad Solokovcem in njegovimi delavci. Ni mu prave, kar ne zna sijo vsega doznati k njemu. Ljudem je prepovedoval hoditi v trgovine in gostilne, češ da store bolje, ako ponesajo tu denar njemu za »eročce«. Zmetel je zbrnem ljudstva v obraz nekaj nepravilnih očitkov, ko pa so jih vzel mojitve z umiranjem na znanja, jih je ravno tako začel na prilici preklekavati in prositi odpustanja. Niti svojega prednika, ki je bil vzor duhovnika, ni pustil v priligi na mizi. In vse radi teh nesrečnih »eročce«. Če bi dal on za te »eročce« vsaj

toliko, kolikor je prihranil pri svojem blapiu, ki mu je delal tri leta kot črna žužna za kisto mleko in ponošene hlače, pa bi bila lahko naša karna cerkev in se njegov farovž oca sam »gastronom«. Hvala se bo, da so mu šarekili naložiti mojitve(?) zabavalo, ker je ostal na bliskih. Vpraša pa naj jih sedaj, in dobi bi še sto drug odgovor. Prosim vas v župnik da prenehate s sedanjem tabuikom in se ne spušate v stadi, o katerih razumejo tolika, kakor Merošt škofari.

TRŽIŠČE. Za domos klober slobodno klober pod firmo kloberškimi stališč protestno zborovanje proti odložitvi nadučitelja Vidra. Radovedni smo, kdo bo protestiral Tržiščni svetovni na, ker so vsi zadovoljni, da na bo Vidra včasih šole, gospodarski klober pokazi SLS. Domes se bo torej že v tisti gaskonlo v isanje cerkve in vese lejški strojebne Tržišče. Toda mi smo večnega napetosti radi niti in, ki se pastji klober stališč na adno Tržiščnega denarstva kot nasenit »gaskonlo« včas, že do gela šli. Zato nasenitostne zasketamo, da se odskani iz Tržišča in postavljam šolsko obniti, da ga postavijo. Interes miru v Tržišču je dovolj tehten vzrok. Mero bi se imel pri nasenitostni preiskavi njegovega delovanja še kak drug bolj tehten razlog. Krivica se je zgodila takrat, ko ga je dr. Korošec nastavlil in čisto prav je, da se je ta krivica senja popravila. Najbolj prav pa bo, če bo Vidra prestavljen. Večina Tržišča se veseli prihoda novega nadučitelja, ki nam

je porok, da se bo vzgajala naša mladina v pravem duhu in zadovoljni smo, da je prejel od sedanjih vladarjev zadoščenje za krivico, katero mu je prizadejala prejšnja vlada črde zakonitosti in poštenja.

SV. KATARINA NAD TRŽIŠČEM. Župana iz Loma se prestavlja v Dožino in v »Slovenca« štano, da je dober pristojnik SLS. Kdar je pametnejši mikere »škarja« postavi po bliski čisti napre, je past daskaj, kar je senel. Prejšnji župan se ni bajeji niti se pastke, niti se svoja stala, ampak je šel vsakomur na oho. BH je res za v župani, ki je imel vse stvari v najljubši roki in zato tudi ni posebeval doli tanikve, kakor jih ima novi župar onega za jed in enca za sever. Če kas poverljivo, pakličejo spazga, če pa »g ni, se pa peljajo k »gaskonlo« na bog. »gaskonlo« zbirava, kaj ne s. župin. Sam, da vas pus ne pro bode!

POJANSKA DOLENA. Škol je priredil dne 3. t. m. na deo Miklavžev večer, v nedeljo dne 7. t. m. pa v poudarčeno 20 letnico obniti Mošna lara »Tri Hrstovnja. Oke pakešitvi sta bili dolre obiskani. Prva je nudiha seveda najpše vsestie otokoma, druga pa dolaj resnosti in spoznanja iz našega vsakdanjega kmetijske življenja. Igralo se je izborno. Vse priznanje igralcem. Prihodnje pakešitve bo na sv. Stefana popoldne in zvečer s širjivo igro, prasto zabavo in plesom. Tudi v Orlovskem domu so imeli Miklavža, ki pa je končal s

pretepom. Župnik Braje je res lahko ponosen na uspehe svoje vage. Ni nedejeje in praznika, da se ne bi spravil na naše časopise in organizacije kot vse vne časopise. Po njegovem mnenju je napredno časopisje najbrže tudi vzrok vseh nedejnih stvari, ki se gode v temozu.

LITIVA. V nedeljo ob 20. uri zvečer ponovitev veseloje »Stari grehia. Predprodaja vstopnic v glavni trafiki.

CRNOMELJ. Podsekretar Jugoslovanske Matice v Crnomelju je mohlak na dinarski dan znesel: 1250 Din. Hvala predsedniku g. Lukežiču, odhodu in vsem darovalcem!

BREŽICE. Tuhajini kante so otvorili preteklo nedeljo plesno šolo, katere so se udeležili domači prav število. Prihodnja vaja se vrši v nedeljo 14. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Odhori vabi vse bližnje okolice. Zaslili vrle Bizejane, da se udeležijo teh že sedaj priljubljenih zabavnih večerov, kjer bo vse komur dana prilika, da se priuči lehotnih novih plesov, ki jih prav vzorno podučuje plesni učitelj iz Ljubljane.

TREGLJAVE. Po dolgih tridesetih dneh se je slavbenemu odseku Trboveljskega Škola posrečilo spraviti v su oves stanju zgradbo sokolskega doma pod streho. Trboveljski Sokol je s tem na sijejn način doprinesel dokaz požrtvovalnosti svojih članov in Sokola naklonjenega občinstva, ki se je na izredno povernen način odzvalo sokolskemu klicu. Kol začetnik in pozavrtelj tega velikega narod-

nega podjetja je brat Dežman, ki je podaril Sokolu brezplačno kruso stavljani prostor. To velikodušno darilo je dalo Sokolu pogum, da se je toli skoraj brez sredstev zgradila lega za Trboveljsko dolino tako potrebnega in pomembnega svetišča. In zganilo se je v tisti roki, ki je z obilodavnimi vradno vzdrževanje zbirali sredstva in z lastnimi žilji »Apostolo« se napredku slavbi. Veliko marljivo je našlo društvo pri Trboveljski nemogočnosti družbi, ki je z lastnimi darili podjeln zala dele. Z tepim vzgledom požrtvovalnosti se je okvala gospa A. Stern, ki je kot prva položila temelj sokolskemu domu z darom K 10.000. Nio so posamitni višji premošnejši Trboveljani, ki so se odzvali podisi z denarjem, lesom, volanom in raznim brezplačnim doli. V kroatih Trboveljskega Škola bodo našla nedebrisa imena: Dr. Džmari, Dreo, Fortie, A. Goropavčik, Hrnč, Jager S. Fr. Kmet, Klobenberg, dr. Kramer A. in Milko, Langer I., Moli J. st. Počivavčik, Pusi Ivo, Rozin Miloš in Frane, Šušnik st. in Tratik J. In še pomnejši rodovi se jih bodo spominjali s hvaleznostjo.

RECICA. Miklavžev večer v korist revnih šolskih otrok pod vodstvom vraga nadučitelja Branka Zemljaja je dvorano Juska Stigler Risto nepoliti. Razdelitev daril je napravila otrokom mnogo veselja. Sledila je prošnja zabava s plesom.

Lestak in izdajatelj: Konrad Juras
Ogledovalni urestan: Fc. Bravar's
Fisk Delniška tiskarna, t. d. v Ljubljani.

Vsaka beseda 60 par

Mali oglasi

Glavna redakcija: Vse oglase, ki so namenjeni za objavo, pošiljajte na našo redakcijo. Oglasi, ki so namenjeni za objavo, pošiljajte na našo redakcijo. Oglasi, ki so namenjeni za objavo, pošiljajte na našo redakcijo.

Klobuki
Kako, radi, imamo klobuki, ki so zelo dobri in ceni. Vse klobuki, ki so zelo dobri in ceni. Vse klobuki, ki so zelo dobri in ceni.

Prodajalca
Prodajalca, ki so zelo dobri in ceni. Vse prodajalca, ki so zelo dobri in ceni. Vse prodajalca, ki so zelo dobri in ceni.

Kmetstvo
Kmetstvo, ki so zelo dobri in ceni. Vse kmetstvo, ki so zelo dobri in ceni. Vse kmetstvo, ki so zelo dobri in ceni.

Velika banja
Velika banja, ki so zelo dobri in ceni. Vse velika banja, ki so zelo dobri in ceni. Vse velika banja, ki so zelo dobri in ceni.

Pozor!
Pozor! Kako, radi, imamo klobuki, ki so zelo dobri in ceni. Vse klobuki, ki so zelo dobri in ceni. Vse klobuki, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

Kot dojlja
Kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni. Vse kot dojlja, ki so zelo dobri in ceni.

V Hrv. Primorju
V Hrv. Primorju, ki so zelo dobri in ceni. Vse v Hrv. Primorju, ki so zelo dobri in ceni. Vse v Hrv. Primorju, ki so zelo dobri in ceni.

Lepa, opremljena soba
Lepa, opremljena soba, ki so zelo dobri in ceni. Vse lep, opremljena soba, ki so zelo dobri in ceni. Vse lep, opremljena soba, ki so zelo dobri in ceni.

Enodruš, pritišna hiša
Enodruš, pritišna hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse enodruš, pritišna hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse enodruš, pritišna hiša, ki so zelo dobri in ceni.

Opremljena soba
Opremljena soba, ki so zelo dobri in ceni. Vse opremljena soba, ki so zelo dobri in ceni. Vse opremljena soba, ki so zelo dobri in ceni.

Hiša
Hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni.

Eno ali dve prazni sobi
Eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni.

Hiša
Hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni.

Eno ali dve prazni sobi
Eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni.

Hiša
Hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni.

Eno ali dve prazni sobi
Eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni.

Hiša
Hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni.

Eno ali dve prazni sobi
Eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni.

Hiša
Hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni.

Eno ali dve prazni sobi
Eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni.

Hiša
Hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni.

Eno ali dve prazni sobi
Eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni.

Hiša
Hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni.

Eno ali dve prazni sobi
Eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni.

Hiša
Hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni. Vse hiša, ki so zelo dobri in ceni.

Eno ali dve prazni sobi
Eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni. Vse eno ali dve prazni sobi, ki so zelo dobri in ceni.

Primarij dr. Mirko Černič

specijalist za kirurgijo v Mariboru

se je preselil v ordinirno od 14. do 16. ure na Trgu Svobode št. 6. I. nadstara telefon št. 358 (nasproti Grajske klad).

Alasba

Čelobrač

dobro hranjen, se prodaja. Naslov pove uprava "Jutra". 26590

Bas in kitaro

dobro hranjena, se prodaja. Naslov pove uprava "Jutra". 26592

Živali

Dober eFord avto

zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice.

Razno

Važno za izvoznike v Italijo

izšla je nova letalska tabela v priložni obliki, ki bo tamnoma slika včas izvoznikom pri kalkulaciji transportnih stroškov, ki so izredno pomembni. Povečanje na upravo "Jutra". 26593

Ribje olje

zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice.

Kapital

260.000 K posojila

se išče na posojilo, proti vkladu na prvo mesto. Obresti na dogovor. Po posojilu na upr. "Jutra" pod "Posojila 202". 26596

Dvorana

velika, svetla, v novem poslojstvu, se takoj odda za poslojstvo, vsega industrije ali klobarstva. - Hotel Trstak v Ljubljani. 26591

Trgovina

z manjšim, najbolje v Ljubljani, se prodaja, vsega industrije ali klobarstva. - Hotel Trstak v Ljubljani. 26591

Večji lokal in pisarne

v središču mesta na prometnem kraju, se odda. Naslov pove upr. "Jutra". 26419

Restavracija

v središču mesta, se takoj odda za poslojstvo, vsega industrije ali klobarstva. - Hotel Trstak v Ljubljani. 26591

Gostilna

v lepem prometnem kraju, se prodaja, vsega industrije ali klobarstva. - Hotel Trstak v Ljubljani. 26591

Trgovina z meš. blagom

na tako prometni točki, se prodaja, vsega industrije ali klobarstva. - Hotel Trstak v Ljubljani. 26591

Stavbna parcela

zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice.

Trgovska hiša

na vseh v zelo prometnem kraju v Ljubljani, se prodaja, vsega industrije ali klobarstva. - Hotel Trstak v Ljubljani. 26591

Hiša-Vila

zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice.

Opremljena soba

zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice.

Opremljena soba

zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice, zavestan za les ali delnice.

Stenski koledar

za leto 1925.

nudi samo praprodajalce

Delniška tiskarna

d. d. v Ljubljani

! OLLA!

gund raspošila

Drago Rozina

Maribor

Vetrinjska ulica št. 26.

! OLLA!

gund raspošila

Drago Rozina

Maribor

Vetrinjska ulica št. 26.

ALEKSANDER DUMAS ZVEŠTOBA DO GROBA (LA DAME DE MONSOREAU)

XL

V NAŠO POVEST VSTOPI GOSPOD BRYAN DE MONSOREAU.

Ne le radost, marveč upravnike vrste zvestenosti je zavladala v Bussyju, ko se je tako uveril, da ni le sanjal, marveč da je zares videl plavalasov krasotico, videl sicer samo v vročici, toda tako, da se mu je njen spomin neizbrisno utisnil v srce. Sedaj ni hotel mladega zdravnika več pustiti od sebe. Čeprav je bil Rémy od svojega nočnega pota ves blaten, je moral kar takšen v plemičevo nošnico, in Bussy mu je neprestano ponavljal ista vprašanja, na katera ni od njega nič novega izvedel. Toda za vsakogar, ki se zaljublja, in to se z Bussyjem očitno godi, je že dovolj, da se sploh more s komerkoli razgovarjati o predmetu svoje mlade ljubezni. Rémy je žene sicer ni prav videl, toda to je v Bussyjevih očeh bila zasnova več, ker mu je to v vsakem oziru potrjevalo, koliko lepša in prijetnejša mora biti v resnici, kakor njen portret. Bussy bi se bil najraje vso noč razgovarjal o neznani gospe, ali Rémy je prišel svojo novo zdravniško dolžnost izvrševati s tem, da je od ranjenca zahteval, da se mora naupati ali vsaj leže spočiti.

To je pa Bussy storil šele potem, ko je svojega novega stanovanca nastanil v treh sobah tretjega nadstropja, v oddelku, v katerem je svoječasno sam stanoval, v starodavni, veliki, razkošni in utrjeni svoji palači sredi Pariza.

Ko se je drugo jutro prebudil, zagleda Rémyja pred svojo posteljo. Mladí človek je vso noč premišljeval, ali sanja, ali pa

ga je res doletela tolika sreča, in kakor da se hoče prepričati, da je vse to res in da mu bo potrdil, ko se zbudi, je enostavno stražil pri Bussyjevi postelji. Takoj ga vpraša: „No, kako se počutite?“ „Izvrstno, dragi moj Esquilap! A vi, ste li zadovoljni?“

„Tako sem srečen, plemeniti moj zaščitnik, da svoje usode gotovo ne bi zamenjal s kraljevo, čeprav je tudi kralj včeraj prehodil precejšen del one poti, ki ga vodi v nebo. Ali sedaj moram pregledat vašo rano.“

„No, le pogledajte jo!“

Bussy se okrene v stran, da mu more tačas mladi zdravnik odvzeti prevezo z boka.

Vse je bilo dobro in robovi rane so se že začeli močno celiti. Srečni Bussy je spal vso noč, in kadar mladost, moč in sreča tako podpirajo zdravnika, le temu navadno ostane le malo dela. „No, kaj pravite?“ vpraša Bussy. „Jedva si upam priznati vam, da ste skoraj povsem izlečeni, ker se bojim, da me boste takoj poslali nazaj v moje doedanje stanovanje v predmestju, petsto in dva koraka daleč od hiše, katero ste včeraj iskali.“

„E, pa bova to hišo zopet našla, je-li, Rémy?“

„Jaz se zagotovo nadejam!“

„Cuj,“ likne Bussy zaupno, „odslej ostaneš za vedno pri meni, samo malo me moraš rad imeti. Tako bodi, kakor da si domač, a meni moraš kot zdravnik dopustiti, da bom, čeprav še ranjen, prisostvoval ustoličenju našega novega nadlovca pri vojvodi.“ (Nadlovec, to je bila ena najvišjih dvorskih šarž, ne morda mesto navadnega nastavljenca.)

„Aha,“ pravi Rémy, „torej že začnemo biti lahkomiselni!“

„Ne, ne, obljubljam ti da bom popolnoma pameten in miren!“

„Ali če pojdetе tja, morate na konja!“

„Proketo! Da, to je potrebno!“

„Imate li konja nežnega koraka, ki pa pri tem vsemu naglo stopa?“

„Imam štiri.“

„Dobro, no, potem vzemite onega, katerega bi prepustili plavalas gospej s portreta, že veste, katero mislim...“

„Kako da ne vem! Seveda vem! Cuj, Rémy, ti si za vedno našel pot do mojega srca. Zelo sem se bal, da mi boš zabranil udeležbo pri tem lovu, ki sicer ne bo nikakršen pravi lov, marveč bolj dvorska veselica, ker so nanjo povabljene vse dame z dvora

in mnoge iz mesta. Rragi moj Rémy, sedaj me razumeš, jaz namreč mislim, da pripada dotična dama tudi k dvoru ali pa je vsaj prav ugledna pariška meščanka. Sigurno ni samo enostavna meščanka. Spominjaš se, tam so tapete, poslikan strop, postelja je iz damasta z belim in zlatom prevezana, vse razkošje skupaj je izdajalo gospo višjega stana ali pa vsaj zelo imovito. Oj, da bi jo takaj srečal!“

„Vse je mogoče!“ odvrne Rémy filozofsko.

„Samo hiše nama ni bilo mogoče najti!“ vzdihne Bussy.

„In prodreti vanjo, kadar jo najdemo!“ dostavi Rémy.

„O, na to mislim šele, kadar sem notri! Če smo že enkrat tam, potem že najdem pravo sredstvo!“

„Kakšno?“

„Samega sebe bom iznova ranil!“

„Lepo, to mi daje nado, da me boste še dalje časa obdržali.“

„Za to ne skrbi,“ pravi Bussy. „Tako mi je, kakor da te poznam že dvajset let in gotovo ne bi mogel biti več brez tebe, tako mi plemiške besede.“

Lepo mladeniško lice zdravnikovo zasije zadovoljstva.

„No, pa naprej,“ pravi, „to je torej dogovorjeno. Vi smete na lov, da tam iščete gospo, a jaz pojdem med tem na izprehod, da najdem ono hišo.“

„Morda imava oba srečo in lepo bi bilo, če se vrneva z enim in istim odkritjem!“

Nato se Bussy in Hadeuin razideta, bolj kot dva stara prijatelja, kakor pa kot gospodar in njegov čeprav ugleden nametneec.

Zares je bil na zapoved prirejen velik lov v gozdu pri Vincennesu, da se dostojno preslavi, da je gospod Bryan de Monsoreau nastopil najvišjo dvorsko službo dvornega mojstra lova, — v kaiserjevi Nemčiji bi se bilo reklo nekako „Obersthoftjagdmarschallat“, — pri francoskih takratnih kraljih pa se je imenoval ta dostojanstvenik z naslovom „grand veneur“. Vkljub svoji pobožnosti, ki je oni dan tako nenadoma izbruhnila, je kralj izjavil, da hoče prisostvovati temu lovu. Lovska družba se je imela sestati na trgu Ljudevita Svetega. Tukaj se je zbiral ves svet že ob devetih zjutraj, ko se je dvorski nadlovec, dotlej še vsem neznanec, in vsled tega predmet vseobčnega zanimanja, pojavil pred zbranim dvorcem na svojem prekrasnem vrancu, živali redke plemenitosti.

15 letno jamstvo
najpomembnejši STOWER
šivalni stroji s pogor-
ljivim transporterjem
(graveler); 2 enostavni
premikali so priprav-
ljeni za stopanje, vo-
zenje ali dviganje
L. BARAGA
LJUBLJANA
Selenburgova ulica 6/1.

Filmski
Films
Bayer
Goerg
ima v anlogi
FOTO-MATERIJAL
Janko Pogorelec
LJUB. JANA
Gledališ. u. 8 II. nad.
Pisarna v kolo. zvezda

20% popusta za božič

dobi

kdor naroči od 25. novembra do 24. decembra 1924
vsaj tri knjige izmed sledečih:

Maselj-Podlimbarski, Zbrani spisi. I. zvezek.	Din 56,—, sicer 70,—
Cankarjev zbornik.	24,—, " 30,—
Novačan: Samosilnik.	32,—, " 40,—
Iv. Lah: Angelin Hidar. Roman.	25 60, " 32,—
Fr. Milčinski: Drobiz. Zbirka humoresk.	14 40, " 18,—
Feigel: Tik za fronto.	14 40, " 18,—
Debeljak: Solnce in senca.	7 20, " 9,—
Fr. Zbanič: Pesmi.	12,—, " 15,—
I. Pregelj: Azazel.	17 60, " 22,—
Novačan: Veleja.	14 40, " 18,—
Igo Kaš: Dalmatinske povesti. Jos. Stare: Lisjakova hči.	5 60, " 7,—
J. Stritar: Sodnikovi.	8,—, " 10,—
Cervantes: Tri novele.	8,—, " 10,—
Anat. France: Pingvinski otok. Andrejev: Plat zvona.	14 40, " 18,—
Strug-Mazi: Jutri.	11 20, " 14,—
Prijatelj: Predhodniki in ideje. utemeljitelji ruskega realizma.	9 60, " 12,—
Veber: Znanost in vera.	28 80, " 36,—
Cermelj: Materija in energija.	52,—, " 65,—
Hobhouse: Liberalizem.	48,—, " 60,—
	24,—, " 30,—

Po pošti vsaka knjiga Din 1 20 več.

Naroča se v knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani

Prešernova ulica št. 54

(nasproti glavni pošti).

Edini neslišni pisalni stroj

L. C. Smith & Bros, Mod 8.
L. BARAGA, LJUBLJANA,
Selenburgova ul. 6/1.

Šofer (monter)

izboren, previden vozač, trezen, zanesljiv, obenem
tudi dober mehanik, išče primerno službo. Pismene
ponudbe pod »ESTEN« na upravo »Jutra«.

ČREVA

vsakovrstna, po najugodnejši ceni kakor vsako leto
vedno v anlogi. Kupim tudi strovi in stopljeni
lej in ga plačam po najvišji davčni ceni.

Jos. BERGMAN, Ljubljana, Poljanska c. 85.
Tvrdba obstoji že 25 leti 1904

Šentjanski premog

vseh vrst in vsako množino, v
čisto opranem stanju nudi, za ta-
kojanjo dobavo

Predajal urad šentjanskega premogovnika
AND. JAKIL
Ljubljana, Krekov trg 10 1018-a

„VINARIA“

delniška družba vinogradnikov v Ptuj
priporoča vinskim trgovcem in gostilni-
čarjem svojo bogato zalogo izbornih
halozkih in ljutomerskih vin
po zelo ugodnih cenah. 2038/a

Iesenske

književne novosti

Tiskovne zadruge v Ljubljani:

Dr. Iv. Tavčarja, Zbrani spisi V. zvez.
(Izma kongresa). Zgodovinski roman. Broš.
Din 84,—, v platno vezan Din 100,—, v
pol ovnle vezan Din 106,—, pošt. Din 2 50,
osir. Din 3,—.

Koranič Janko, Cyclamen. Roman. Broš.
Din 22,—, vez. Din 27,—, pošt. Din 1 25.

Budal And., Križev pot Petra Kupljenika.
Povest. Broš. Din 17,—, vez. Din 22,—,
rošt. Din 1 25.

Anton Melik, Jugoslavija, I. del. Druga
predeleža in pomnožena izdaja. — Broš.
Din 60,—, meko vez. Din 75,—, pošt.
Din 2,—.

Strehoda-Govekar, Poslednji mož. Veselo-
igra v 3 dejanjih. Broš. Din 14,—, pošt.
Din — 75.

Pajnič, dr. Edv., Civilnopravdni red. Broš.
Din 30,—, pošt. Din 1,—.

Naročila sprejema tiskovna zadruga v Ljubljani,
Prešernova ulica 54.

Smrekovo čreslo

vsako količino, v prvovrstni kakovosti kupimo
Ponudbe z najnižjo ceno, nakladalno postajo in
časom dobave poslati na:

„TRIGLAV“, lesna družba, CELJE,
Glavni trg 4/I. 7102a

Spretnega

mlinskega zastopnika

ki ima kapital in je pri odjemalcih dobro
uveden, išče jugoslovanski proizvajanja zelo
zmožen mlit. Ponudbe pod šifro „Mlinski
zastopnik V-87“ sprejema Interreklam, d. d.,
oglasni zavod v Zagrebu, Palmotičeva ul. 18.

Krompir kifelijčar

in vsako divjačino
kupa

IVAN FEUER, Zagreb, Trg I br. II.
Interurbanski telefon 23-45.

Razpošilja pitane goske po 36 Din za kg.

Zadružna hranilnica

registrovana posojilna in gospodarska zadruga z o. z.

v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 19

sprejema vloge na hranilne knjižice in
tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Večje in stalne vloge z odpovednim rokom
obrestuje po dogovoru.

Daje posojila proti vknjižbi, poroštvo in
zastavitvi. 1859a

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu poznani kot najboljši

Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 700/a Prodaja na obroke
Ljubljana, Selenburgova ul. 3

Centrala za SHS:

Zagreb

Maruličeva ul. 5

Zastopstva v vseh mestih